

Opinnäytetyö Turun ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusohjelma

Liiketoimintatiedon hallinta ja tietojohdaminen

2013

Toni Suomi

SIJOITTAMISEN JA SÄÄSTÄMISEN TUOTTEIDEN MONITULKINTAISUUS

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Toni Suomi

SIJOITTAMISEN JA SÄÄSTÄMISEN TUOTTEIDEN MONITULKINTAISUUS

Sijoittamisen ja säästämisen tuotteita ovat muun muassa talletukset, pörssiosakkeet, sijoitusrahastot, joukkolainat ja erilaiset vakuutusmuotoiset sijoitukset. Tällaisten tuotteiden määrä ja tarjonta markkinoilla on ollut jatkuvassa kasvussa viimeiset vuodet. Tämän työn teoriaosan on tarkoitus esitellä nämä tuotteet ja kertoa niiden erikoispiirteistä. Teoriaosuudessa käydään läpi myös suomalaista pankkisektoria ja finanssialan toimintaympäristön muutosta. Teoriaosuus kertoo myös miten suomalaiset ovat tottuneet säästämään ja sijoittamaan sekä miten suomalaiset tänä päivänä säästävät.

Työn teoriaosuuden tavoitteena on esitellä tiiviinä pakettina talletusten, pörssiosakkeiden, sijoitusrahastojen, joukkolainojen ja vakuutusmuotoisten sijoitusten edut ja hyödyt sekä niiden tärkeimmät seikat. Tavoitteena on myös luoda selkeä kuva suomalaisten tavoista säästää ja sijoittaa.

Työn empiirinen osa tutkii suomalaisten tulkintoja sijoittamisesta ja säästämisestä. Se pyrkii selvittämään millaisia mielikuvia suomalaisilla on sijoittamisesta yleisellä tasolla sekä myös tuotekohtaisesti. Tuloksia voidaan verrata myös sijoitustuotteiden teoriaan, mutta tärkeimpänä tutkimustavoitteena on selvittää suomalaisilla olevat mielikuvat ja tulkinnat, ei niinkään suomalaisilla olevaa absoluuttista faktatietoa sijoittamisen ja säästämisen tuotteista.

Kyselymuotoisessa tutkimuksessa kävi selväksi, että suomalaisilla on useita erilaisia tulkintoja säästämisen ja sijoittamisen tuotteista. Tutkimuksen pohjalta voidaan sanoa, että sijoittamisen ja säästämisen tuotteet herättävät monia tulkintoja eivätkä ne ole yksiselitteisiä.

ASIASANAT:

Sijoitustuotteet, säästäminen, monitulkintaisuus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

The Bachelor of Business Administration | Business Intelligence and Knowledge Management

2013 | 53

Instructor: Katja Repo

Toni Suomi

AMBIGUITY OF INVESTMENT AND SAVINGS PRODUCTS

Deposits, listed shares, mutual funds, bonds and different kinds of insurance-formed investments are examples of investment and savings products. The number and supply of these products has continually been rising in recent years. The theoretical part of this thesis introduces these products and tells about their special features. The theoretical part also deals with the Finnish banking sector and the change of environment in the financial sector. It also introduces the Finnish way of investing and saving and tells how Finnish people save money today.

The purpose of the theoretical part is to introduce deposits', listed shares', mutual funds', bonds' and insurance-formed investments' advantages and disadvantages together with their most important features. The purpose is also to create a clear picture of how Finns invest and save money.

The empirical part examines how Finnish people understand and see investing and saving as a whole. It seeks to find out what kind of versions of understanding Finns have about investing and saving as a whole, also product by product. It is possible to compare the results with the theory of investment products but the most important research objective is to find out what kind of visions and understanding Finns have, not to find out how much correct information they have about investment and savings products.

The survey implemented made it clear that Finns have numerous different understandings about investment and savings products. Based on the survey, it can be said that investment and savings products arouse many visions in different people and that these visions are not unambiguous.

KEYWORDS:

Investment products, saving, ambiguity

SISÄLTÖ

KÄYTETTY ERITYISSANASTO	7
1 JOHDANTO	9
2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TUTKIMUSONGELMAT	10
3 PANKKITOIMINTA SUOMESSA	11
4 SÄÄSTÄMINEN JA SIOITTAMINEN	13
5 TALLETUKSET	15
5.1 Määräaikaistilit	15
5.2 Käyttötilit	16
5.3 ASP-tili	18
6 SIOITUSRAHASTOT	19
6.1 Rahastosäästäminen	20
6.2 Rahastojen vertailu	20
6.3 Korkorahastot	21
6.4 Osakerahastot	22
6.5 Yhdistelmärahastot	24
7 OSAKESIOITTAMINEN	27
8 JOUKKOLAINAT	30
9 VAKUUTUSSÄÄSTÄMINEN	32
9.1 Tulossidonnainen vakuutus	32
9.2 Sijoitussidonnainen vakuutus	33
9.3 Eläkevakuutus	33
10 SUOMALAISTEN SÄÄSTÄMINEN JA SIOITTAMINEN	34
11 MONITULKINTAISUUS KÄSITTEENÄ	37
12 TOTEUTUS	38
13 TULOSTEN ESITTELY JA JOHTOPÄÄTÖKSET	40

14 YHTEENVETO	50
----------------------	-----------

LÄHTEET	51
----------------	-----------

LIITTEET

Liite 1. Avoimet kysymykset

KUVAT

Kuva 1. Pankit Suomessa 2012	12
Kuva 2. Määräaikaistalletusten korot pankeittain	16
Kuva 3. Käyttelytilien korot pankeittain	17
Kuva 4. Säästötilien korot pankeittain	18
Kuva 5. Nordea Korkotuotto A Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma	22
Kuva 6. Nordea European New Frontiers Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma	23
Kuva 7. Nordea European New Frontiers Kasvu-rahaston maiden välinen hajautus.	24
Kuva 8. Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma	25
Kuva 9. Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu-rahaston toimialahajautusjakauma.	26
Kuva 10. Eri sijoitusmuotojen tuotto	28
Kuva 11. Kotitalouksien rahoitusvarallisuus vuosina 1995–2011	35

KUVIOT

Kuvio 1. Tutkimuksen sukupuolijakauma.	40
Kuvio 2. Tutkimukseen vastanneiden koulutusjakauma.	41
Kuvio 3. Tutkimukseen vastanneiden ammattijakauma.	41
Kuvio 4. Vastanneiden vuotuisten bruttotulojen jakauma.	42
Kuvio 5. Kohteet, joissa vastanneilla on säästöjä ja sijoituksia.	42
Kuvio 6. Vastanneiden säästöt ja sijoitukset yhteensä.	43
Kuvio 7. Tutkimuksen tulokset käyttö- ja säästötileistä.	43
Kuvio 8. Tutkimuksen tulokset sijoitusrahastoista.	44
Kuvio 9. Tutkimuksen tulokset pörssiosakkeista.	45

Kuvio 10. Tutkimuksen tulokset joukkolainoista.	45
Kuvio 11. Tutkimuksen tulokset säästö- ja sijoitusvakuutuksista.	46
Kuvio 12. Tutkimuksen tulokset eläkevakuutuksesta.	46

KÄYTETTY ERITYISSANASTO

Rahoitusvarallisuus	Varat kokonaisuudessaan mukaan lukien pankkitalletukset, käteinen, sijoitukset pörssinoteerattuihin osakkeisiin, sijoitusrahasto-osuudet, vakuutussäästöt ja joukkovelkalainakirjasijoitukset.
Allokaatio	Yleisesti ottaen tarkoitetaan eri kohteisiin jakamista. Esimerkiksi rahastojen allokoidaan eli jaetaan eri kohteisiin kuten pörssiosakkeisiin ja joukkolainoihin.
Morningstar	Yhdysvaltalainen sijoitustutkimusta tekevä yritys, joka tarjoaa työkaluja muun muassa rahastoista. Morningstar rating on yleisesti käytössä oleva suosittu väline rahastojen keskinäiseen vertailuun.
Rahamarkkinaväline	Velkasitoumus, jolla käydään kauppaa rahamarkkinoilla. Helppo muuttaa rahaksi ja sen arvo voidaan tarkasti määrittellä milloin tahansa.
Standard & Poor's	Yhdysvaltalainen luottoluokituslaitos, joka analysoi osakkeita ja joukkovelkalainakirjoja. Muodostaa alan kärkikolmikon yhdessä Fitchin ja Moody's:n kanssa.
Fitch	New Yorkissa ja Lontoossa toimiva merkittävä luottoluokittaja.
Moody's	New Yorkissa toimiva merkittävä luottoluokittaja.
Luottoluokitus	Arvio valtioiden, kuntien ja yritysten kyvystä selviytyä veloistaan. Luottoluokittajat arvioivat maksukyvyn erilaisilla luokituksilla ja ilmoittavat ne julkisesti.
Luovutustappio	Omaisuuksien, kuten rahastojen tai osakkeiden luovutuksesta saatujen tulojen ja hankintamenojen negatiivinen erotus. Luovutustappio voidaan Suomessa vähentää verotuksessa.
Mediaani	Järjestetyn lukujoukon keskimäinen luku.
Pitkä korko	Pitkän koron sijoituksia ovat esimerkiksi perinteiset joukkovelkalainakirjat ja niihin sijoittavat rahastot. Pitkästä korosta puhutaan laina-ajan ollessa yli 12 kuukautta.

Lyhyt korko

Lyhyellä korolla tarkoitetaan rahamarkkinasijoituksia, joiden laina-aika on alle 12 kuukautta. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi lyhyen koron rahastot ja erilaiset pankkitalletukset.

1 JOHDANTO

Pankkien toimintaympäristö on ollut viime vuosina ja on edelleen kovassa myllerryksessä erityisesti Euroopan velka- ja pankkikriisin myötä. Lainsäätäjät säättävät alalle uusia säännöksiä muun muassa vakavaraisuusasteesta, joka on Suomessakin vaikuttanut uusien entistä suurempien finanssitalojen muodostumiseen. Kilpailu asiakkaista finanssialalla on kovaa, joten finanssikonsernit pyrkivät jatkuvasti kehittämään palvelujaan ja suurentamaan tarjontaansa. Suomalaisen ulottuville onkin viimeisten vuosien aikana entistä enemmän tuotu laajaa sijoittamisen ja säästämisen tuotteiden tarjoamaa. Aiemmin pankkitalletukset kuten määräaikaistilit olivat suomalaisille itsestään selvä vaihtoehto ylimääräisten varojen säästämiseksi, mutta nyt tarjolla on laaja kirjo erilaisia vaihtoehtoja. Pankit tarjoavat asiakkailleen sijoitusrahastoja, pörssiosakkeiden välitys- ja säilytyspalveluja, valtioiden ja yritysten joukkovelkakirjoja sekä vakuutusinvestointeja. Tavallisilla suomalaisilla ihmisillä on siis entistä laajemmat mahdollisuudet sijoittaa erilaisiin tuotteisiin kätevästi.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään sijoittamisen ja säästämisen tuotteiden teoriaa ja tutkitaan miten ihmiset tulkitsevat näitä tarjolla olevia tuotteita. Tuotteet herättävät erilaisia näkemyksiä ja tulkintoja eri ihmisten kesken. On mielenkiintoista nähdä millaisia tulkintoja suomalaisilla on vanhoista tutuista sekä uusista tuoreista sijoitustuotteista. Useita vuosia talletukset ovat olleet suomalaisten suursuosiossa, mutta nyt myös muut sijoittamisen ja säästämisen muodot ovat entistä enemmän löytämässä kaikkia suomalaisia. Siksi on tärkeää tutkia millaisia tuotteina nämä suomalaisten keskuudessa nähdään.

2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TUTKIMUSONGELMAT

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää millaisia monitulkintaisuuksia liittyy sijoittamisen ja säästämisen tuotteisiin. Sijoittamisen ja säästämisen tuotteista käsitellään yleisimmät tuotteet, joita ovat talletukset, sijoitusrahastot, pörssiosakkeet, joukkolainat sekä vakuutussijoitukset. Tutkimusongelmana on selvittää millaisia tulkintoja suomalaisilla on sijoittamisen ja säästämisen tuotteista.

Tutkimuksen tuloksissa peilataan opinnäytetyön teoreettista viitekehystä, joka koostuu talletusten, sijoitusrahastojen, pörssiosakkeiden, joukkolainojen ja vakuutussijoitusten teoriasta. Siis siitä, millaisia näiden tuotteiden on tarkoitus olla. Teoreettinen viitekehys käsittää myös suomalaisten tottumukset sijoittamisessa ja säästämässä viime vuosilta. Myös monitulkintaisuuden käsite otetaan esille teoreettisessa viitekehyksessä.

3 PANKKITOIMINTA SUOMESSA

Pankit ovat yhteiskunnallisesti tärkeitä toimijoita ja niillä on keskeinen asema rahoitusmarkkinoilla ja kansantaloudessa. Niiden keskeisimmät tehtävät ovat talletustoiminta ja luotonanto. Nykyisin aina suuremmissa määrin pankit myös huolehtivat asiakkaidensa varallisuuden hoidosta ja sijoituksista. Suuri osa pankkitoimintaa on myös maksujenvälitys mitä markkinatalouden toiminta edellyttää. (Finanssialan keskusliitto.)

Yleisesti on omaksuttu yleis- eli universaalipankin periaate. Pankkien oikeus toimia jokaisella perinteisellä pankkitoiminnan alalla sekä arvopaperitoiminnassa on siis yleisesti ymmärrettyä. Pankit ovat viime vuosina kulkeneet ja kulkevat edelleen kohti laajempaa palvelualaa sisällyttäen muun muassa myös vakuutusalan muodostaen finanssikonserneja. (Kontkanen 2009, 12.)

Nykyaikainen pankkijärjestelmä alkoi muodostua 1800-luvulla. Kansantaloudet kehittyivät ja vahvistuivat ja sitä myöten tarvittiin aluksi kansallisia rahoitusjärjestelmiä ja myöhemmin kansainväliset rahoitusmarkkinat. Pankkijärjestelmien kehityksessä suurta osaa näyttelivät niin perinteiset pankit, keskuspankit kuin erilaiset muut rahoituslaitokset. (Kontkanen 2009, 10–11.)

Viime vuosina pankkitoimialalla muutokset ovat olleet suuria ja toimintaympäristö on radikaalisti muuttumassa. Osaksi tästä johtuen tyypillistä viime vuosille on ollut suurten finanssikonsernien muodostuminen. Finanssikonserniin kuuluu perinteisen talletuspankin lisäksi muita finanssialan toimijoita kuten vahinkovakuutusyhtiö, henkivakuutusyhtiö, eläkevakuutusyhtiö, rahoitusyhtiö ja rahastoyhtiö. Finanssikonsernin sisäiset sopimukset mahdollistavat tuotteiden ristiinmyymisen ja laajempien palveluiden tuonnin lähelle asiakkaita. (Finanssialan keskusliitto.)

Finanssikonsernien syntymisen jälkeen perinteinen jako pankkien välillä ei ole enää selkeä. Aiemmin pankkitoiminta voitiin helposti jakaa kahteen lohkoon, vähittäispankki- ja tukkupankkitoimintaan. Vähittäispankkitoiminnalla tarkoitetaan suhteellisten pienten kotitalouksien ja yritysten luotonantoa ja maksupalve-

lujen sekä sijoitusten ja säästämisen palveluiden tarjoamista. Tukkupankkitoimintaa sen sijaan on suuri kaupankäynti sekä kotimaisilla että ulkomaisilla rahaja arvopaperimarkkinoilla. (Kontkanen 2009, 11.)

Vuoden 2012 lopussa Suomessa toimi noin 300 pankkia mukaan lukien ulkomaalaisten pankkien Suomessa sijaitsevat sivukonttorit. Kaksi selkeästi suurinta pankkia olivat OP-Pohjola-ryhmä ja Nordea Pankki Suomi Oyj. Näiden pankkien talletukset sekä luotonannot kummatkin kattavat yhteensä yli 50 % Suomen pankkien markkinaosuuksista. Muita merkittäviä pankkeja Suomessa ovat Danske Bank Oyj -konserni, Säästöpankit, POP Pankkiryhmä, Aktia Pankki Oyj -konserni, Handelsbanken-ryhmä, Tapiola Pankki Oy, Ålandsbanken Abp sekä Hypo. (Finanssialan keskusliitto, Pankit Suomessa.)

Pankit / pankkikonsernit	Pankit	Tase, milj. €	Henkilöstö (konserni)	Konttorit Suomessa
OP-Pohjola-ryhmä	196	99 769	13 290	519
Nordea Pankki Suomi	1	341 947	9 179	382*
Danske Bank	1	31 813	2 840	93
Aktia	1	11 240	1 177	60
Säästöpankit	33	8 395	1 328	206
Ålandsbanken	1	3 637	682	17
POP Pankki -ryhmä	36	4 679	750	126
Evli	1	596	243	1
FIM	1	230	205	7
S-Pankki	1	3 098	286	1
Tapiola Pankki	1	2 061	179	63
Suomen Asuntohypopankki	1		30	1
Itella Pankki	1	18	27	-
Eufex Pankki	1	16	23	1
Yhteensä	276	507 187	30 239	1 477

Kuva 1. Pankit Suomessa 2012
(Lähde, Finanssialan keskusliitto, Pankit Suomessa.)

4 SÄÄSTÄMINEN JA SIOITTAMINEN

Säästämisellä tarkoitetaan pienen rahasumman laittamista sivuun säännöllisesti pidemmällä aikavälillä. Säästäminen on siis rahankäyttöä johonkin muuhun tarkoitukseen kuin kulutukseen. (Hultkrantz & Masalin 2007, 48.). Säästäminen on menojen jälkeisen rahan jäljelle jäämistä, toisin sanoen tulot ovat suuremmat kuin menot. Rahaa voi säästää muun muassa tileille tai esimerkiksi säästövaikutuksina. Säästämisessä ei pyritä hakemaan tuottoa ylijääneille rahoille vaan pyritään turvaamaan omaisuutta. (Hämäläinen 2005, 15.)

Sijoittamisella tarkoitetaan askeleen eteenpäin astumista säästämisestä. Sijoittaminen on säästyneiden rahojen laittamista tuottamaan johonkin sijoituskohteeseen. Tuotto-odotusten kasvaessa lisääntyvät myös sijoituksen riskit. Sijoittaja ei voi olla varma saako hän kaiken sijoittamansa takaisin. Sijoittamisessa yleinen sääntö on, että mitä suurempi on sijoituksen riski, sitä suurempi on sen tuotto-odotus. Jotta sijoittaminen on mahdollista, tarvitaan pääomaa, joten voidaan sanoa, että jokainen sijoittaja on yleensä myös säästäjä. Sijoituskohteita on useita erilaisia, joilla jokaisella on omat erityispiirteensä. (Hämäläinen 2005, 15–16.)

Sijoittaminen suositellaan aloitettavaksi rauhallisesti. Rahan säästäminen voi aluksi olla vaikeaa, joten pienistä summista lähteminen ja siitä siirtyminen suurempiin summiin on helpompaa. Säästämistä ja sijoittamista ei ole hyvä aloittaa kovin suurella summalla jos se tuo liikaa rasitteita käyttövarojen riittävyyteen. Tärkeää on säilyttää hyvä tasapaino käyttövarojen ja säästöjen välillä. Pitkällä aikavälillä pienistäkin säännöllisistä kuukausisäästöeristä kertyy suuri potti ja ajan kuluessa ne myös kerryttävät korkoa korolle. (Nordea, säästäminen.)

Säästäminen pitää aloittaa itselleen sopivalla summalla ja se on mahdollista jo pienelläkin summalla. Tilisäästäminen on hyvä tapa kerätä vararahastoa kun taas pidempiaikaisempaan säästämiseen sopii muun muassa rahastot ja eläkesäästäminen. (Osuuspankki.)

Säästäminen on helppoa aloittaa tilisäästämisellä ja totutella ajatukseen säästämistä. Tämän jälkeen säästettyjä varoja voi suunnata enemmän tuottoa tuoviin säästö- ja sijoituskohteisiin, kuten rahastoihin. Aloittaessa on tärkeää ottaa huomioon myös tavoitteet, mihin säästämisellä pyritään. Tavoitteiden asettamisen jälkeen pitää päättää sijoitusaika, hajauttaa sijoitukset järkevästi ja tunnistaa oma riskinsietokykynsä. Sijoitusaika on tärkeää päättää, koska eripituisille sijoitusajoille sopivat erityyppiset sijoituskohteet. Hajauttaminen niin kohteiden välillä kuin ajallisesti on myös tärkeää sillä se pienentää sijoituksen riskiä. (Nordea, säästäminen.)

5 TALLETUKSET

Talletukset ovat normaalisti pankkitalletuksia käyttötileille ja määräaikaistileille. Käyttötililtä tallettaja voi nostaa varat milloin tahansa, kun taas määräaikaistililtä talletus voidaan nostaa sovitun määräajan jälkeen. Määräaikaistililtäkin voi tavallisesti nostaa talletuksen milloin tahansa, mutta tällöin tallettaja joutuu maksamaan sopimuksen purkamisen kulut, jolloin hän käytännössä menettää koron eli talletuksen tuoton. (Kallunki ym. 2011, 96.) Talletuksien suojana on talletussuojajärjestelmä, talletussuojarahasto. Se on perustettu pankkien asiakkaiden turvaksi ja sen tehtävänä on turvata tallettajan varat mahdollisessa talletuspankin maksukyvyttömyystilanteessa. Nykyisen järjestelmän mukaan tallettajan talletukset ovat suojattu 100 000 euroon asti. (Talletussuoja.)

Pankit tarjoavat useita erilaisia vaihtoehtoja talletuksille. Tilivaihtoehtoja ovat muun muassa erilaiset käyttö-, säästö-, sijoitus- ja määräaikaistilit. Talletuksen tuotto määräytyy sovitun koron mukaan, joka löytyy tilin ehdoista. Korke vaihtelee tilin luonteesta riippuen ja se on yleensä sidottuna pankin prime-korkoon. Käyttötilien korko on tavallisesti erittäin vähäinen. Sijoitus- ja säästötileissä korko on suurempi ja siitä on mahdollista neuvotella. Koron määrään vaikuttavia tekijöitä ovat talletuksen suuruus, aika ja yleinen markkinatilanne. (Anderson & Tuhkanen 2004, 167.)

5.1 Määräaikaistilit

Määräaikaistilit ovat olleet suomalaisten yleisin sijoittamisen muoto jo vuosikymmenien ajan. Määräaikaistilin määräajan pituus on päätettävissä pankin ja asiakkaan välillä, yleensä kuitenkin vähintään yhden kuukauden mittainen määräaika on minimi. Tilistä saatava tuotto, eli korko, määräytyy vallitsevan markkinakorkotilanteen mukaan ja koron suuruuteen vaikuttaa myös pankin ja asiakkaan välinen asiakkuuden koko. Korkopohjana määräaikaistileille ovat euribor-korko, pankkien prime-korot tai sovittu kiinteä korko. Määräaikaistilien ja muiden

talletusten suosiosta suomalaisten keskuudessa kertoo se, että kotitalouksien rahoitusvaroista puolet on talletuksia. (Kontkanen 2009, 111–112.)

Määräaikaistalletukset, 10 000 euroa, %						
Pankki	Pvm	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk	24 kk
Aktia	08.05.2013	1.00	1.00	1.00	1.00	1.25
Bigbank	08.05.2013	0.50	0.60	1.05	1.55	1.75
Danske Bank	08.05.2013	0.11	0.21	0.50	0.80	0.80
Evli Pankki	08.05.2013	0.17	0.23	0.37	0.55	1.00
FIM	08.05.2013	0.11	0.20	0.30	0.81	1.50
Handelsbanken	08.05.2013		0.05	0.20	0.40	
Helsingin OP	08.05.2013	0.12	0.21	0.31	0.80	0.50
Hypo	02.05.2013	0.12	0.21	0.31	0.92	1.17
Merkur-pankki	08.05.2013		0.30	0.60	1.00	
Nooa Säästöpankki	08.05.2013	0.10	0.30	0.60	1.30	1.10
Nordea	02.05.2013	0.10	0.15	0.35	0.85	0.85
S-Pankki	08.05.2013	0.11	0.15	0.30	0.58	0.63
Suupohjan Op, Hki	08.05.2013	0.10	0.20	0.40	1.30	0.90
Tapiola Pankki	08.05.2013	0.12	0.21	0.66	0.99	1.04
Ålandsbanken	02.05.2013		0.15	0.25	0.70	

Kuva 2. Määräaikaistalletusten korot pankeittain (Kauppalehti, talletuskorot.)

Taulukosta näkyy karkeasti eri pankkien tarjoamat talletuskorot yhden, kolmen tai kuuden kuukauden sekä vuoden tai kahden pituisille määräaikaistileille. Taulukon talletuskorot eivät välttämättä ole täysin todellisia sillä pankin ja asiakkaan välinen asiakkuussuhde ja päivän tilanne voi vaikuttaa koron määrään jonkin verran. (Kauppalehti, talletuskorot.)

5.2 Käyttötilit

Käyttötiliä ei voida pitää sijoituskohteena sillä normaalisti inflaatio syö kaiken aikaa tilillä makaavien rahojen käyttöarvoa. Turvallisena rahojen säilytyspaikkana se sen sijaan ajaa asiansa. Määräaikaistileillä rahat voivat säästyä inflaatiolta, mutta varsinainen sijoituskohde se ei kuitenkaan ole. Tuotot ovat vähäisiä, mutta riskit ovat sitäkin vähäisempiä. Pankkitilit ovat siis todella helppo ja turval-

linen tapa säilöä säästetyt ylimääräiset rahat käytännössä olemattoman pienellä riskillä. (Hämäläinen 2005, 16.)

Käyttelytilit		
Pankki	Pvm	%
Aktia	08.05.	0.00-0.75
Danske Bank	08.05.	0.00
Evli Pankki*	08.05.	0.40
FIM*	08.05.	0.00-0.15
Handelsbanken	08.05.	0.00
Helsingin OP	08.05.	0.25-0.25
Nooa Säästöpankki	08.05.	0.10
Nordea	02.05.	0.05-0.15
Nordnet*	08.05.	0.10
S-Pankki*	08.05.	0.01
Suupohjan Op, Hki	08.05.	0.00
Tapiola Pankki*	08.05.	0.10-0.75

Korot lasketaan kuukauden alimmalle saldolle, paitsi *-merkityt päiväsaldolle.

Kuva 3. Käyttelytilien korot pankeittain (Kauppalehti, talletuskorot.)

Yllä olevasta taulukosta huomaamme, että käyttötilien korot ovat tällä hetkellä varsin vaatimattomat markkinatilanteesta johtuen. Markkinakorot ovat jo pitkään olleet alhaalla ja laskusuunnassa talouden laskusuhdanteesta johtuen, näin ollen pankkien käyttötilien korko on lähes olemattoman pieni. Myöskään alla olevasta taulukosta nähtyjen säästötilien korot eivät riitä kattamaan tämän hetkistä inflaatiota, joten tällä hetkellä talletukset eivät ole sijoituksena tuottoisat, mutta hyvässä turvassa muilta talouden käänteiltä kuin inflaatiolta. Inflaatiotaso Suomessa oli 1,5 % huhtikuussa 2013. (Tilastokeskus.)

Säästötilit			
Pankki	%	Pvm	Huom
Aktia*	1.00	08.05.	
Danske Bank*	0.80	08.05.	
FIM*	0.50	08.05.	Nostorajoitus
Handelsbanken*	0.00-0.35	08.05.	
Helsingin OP*	0.00-0.50	08.05.	
Hypo*	0.55	02.05.	
Merkur-pankki*	0.20	08.05.	Nostorajoitus
Nooa Säästöpankki*	0.25-1.00	08.05.	
Nordax Finans*	1.80	08.05.	Nostorajoitus
Nordea*	0.15-0.20	02.05.	
Nordnet*	0.70	08.05.	
S-Pankki*	0.10-0.25	08.05.	
Suupohjan Op, Hki	0.35	08.05.	
Tapiola Pankki*	0.20-0.75	08.05.	
TF Bank*	1.80	08.05.	Nostorajoitus

Korot lasketaan kuukauden alimmalle saldolle, paitsi *-merkityt päiväsaldolle.

Kuva 4. Säästötilien korot pankeittain
(Kauppalehti, talletuskorot.)

5.3 ASP-tili

Asuntosäästöpalkkiotili eli lyhyemmin ASP-tili on tarkoitettu nuoren ensiasunnon oston tueksi. ASP-tilin voi avata 18–30-vuotias henkilö, tili on tarkoitettu ensiasunnon ostajille asuntoon säästämistä varten. ASP-tilin erityispiirteitä ovat säästöpalkkiot ja korkotuki. Tilille tulee säästää vähintään kahden vuoden ajan ja talletusten sekä niiden korkojen pitää vastata vähintään kymmentä prosenttia asunnon hankintahinnasta. Näiden ehtojen toteutuessa pankki maksaa koko säästöajan yhden prosentin korkoa sekä säästötavoitteen ja asuntokaupan tehtyä lisäkoron, joka pankista riippuen vaihtelee kahden ja neljän prosentin välillä. ASP-tilille tehdyt talletukset eivät ole veronalaisia ja koroista ei peritä lähdevero. Valtio maksaa lisäksi ASP-lainalle korkotukea jos lainan korko ylittää tietyn rajan ja lainan määrä on asetettujen rajojen alapuolella. (Finanssivalvonta.)

6 SIOITUSRAHASTOT

Sijoitusrahastoja on monenlaisia. Ne ovat jonkin rahastoyhtiön hallinnoimia sijoituskohteita, rahastoja, jotka voivat koostua useista erilaisista arvopapereista kuten osakkeista ja obligaatioista. Sijoitusrahastoon sijoitettaessa ostetaan rahasto-osuuksia ja päinvastoin sijoitusrahastosta nostettaessa myydään rahasto-osuuksia. (Hultkrantz & Masalin 2007, 181–182.)

Sijoitusrahasto on sijoituskohteena kuin metsä tai asunto, mutta samalla se sisältää useita sijoituskohteita. Sijoitusrahastot voivat sisältää muun muassa osakkeita, arvometalleja, valuuttoja ja korkopapereita. Rahastoa hoitaa rahastoyhtiön palkkaama varainhoitaja, joten sijoittajan ei tarvitse itse huolehtia hankkimastaan rahasto-osuudesta vaan siitä huolehditaan hänen puolestaan pientä palkkiota vastaan. Useiden sijoittajien rahoista koostuva potti on suuri ja näitä varoja rahastonhoitaja sijoittaa näkemyksensä mukaan tuottoisiin kohteisiin kuten osakkeisiin ja muihin arvopapereihin. Näin ollen rahastonhoitajalle maksettu palkkio on pieni siihen nähden, että sijoittajan ei itse tarvitse huolehtia sijoituksesta vaan siitä huolehditaan hänen puolestaan ammattilaisen voimin. (Möttölä 2008, 19–20.)

Suomessa on myynnissä monia rahastoja, jotka ovat avoimia kaikille halukkaille sijoittajille. Rahaston siis tulee olla kaikille avoin, mutta rahastoyhtiöt voivat ohjata eri rahastoja erilaisille sijoittajille esimerkiksi minimisijoitusrajoitusten avulla. Toisesta rahastosta voi saada osuuksia jo eurolla ja toisessa voidaan vaatia useiden tuhansien alkusijoitus. (Möttölä 2008, 21.)

Sijoitusrahastot noudattavat Finanssivalvonnan vahvistamia sääntöjä, joista selviää rahaston tyyppi ja sen sijoituspolitiikka. Sijoituspolitiikalla tarkoitetaan rahaston strategista linjausta, josta käy ilmi muun muassa sijoitetaanko rahaston varoja korko- vai osakemarkkinoille vai mahdollisesti molemmille, sekä mille maantieteelliselle alueelle sijoitetaan. Sijoitusrahastolaki edellyttää, että rahastoyhtiön on tarjottava sijoittajalle rahaston yksinkertaistettu rahastoesite ennen rahasto-osuuden merkitsemistä. Rahastoesitteestä asiakas saa hyödyllistä tie-

toa esimerkiksi rahaston sijoituspolitiikasta, rahastonhoitajista, palkkioista ja rahaston historiallisesta kehityksestä. Yksinkertaistetun rahastoesitteen tulee sisältää riittävät tiedot sijoitustoiminnan riskeistä ja tavoitteista sekä hallinnosta ja kulurakenteesta, jotta sijoittaja kykenee tarpeeksi arvioimaan sijoitustaan (Puttonen & Repo 2011, 30–32.)

6.1 Rahastosäästäminen

Rahastosäästämisessä ajallinen hajauttaminen on kannattavaa. Varsinkin osake- ja yhdistelmärahastojen arvot voivat heitellä voimakkaasti markkinatilanteesta riippuen, joten tällöin on tärkeää hajauttaa sijoitus ajallisesti. Säännöllisesti rahasto-osuuksia hankkimalla hankintahetki osuu välillä aikaan jolloin arvo on korkealla ja välillä aikaan jolloin arvo on matalalla. Näin ollen pitkällä aikavälillä sijoituksen arvo tasaantuu ja heilahtelut eivät vaikuta niin voimakkaasti mitä kertasijoitukseen. (Nordea, säännöllinen säästäminen.)

6.2 Rahastojen vertailu

Rahastoja on mahdollista vertailla keskenään muun muassa yhdysvaltalaisen Morningstarin tuottamien ilmaisten rahastovertailujen kautta. Morningstarilta löytyy ilmainen suomenkielinen Internet-sivusto, www.morningstar.fi. Morningstar on tunnetuin rahastovertailujen tuottaja ja sillä on oma tähtiluokituksensa rahastoille. Sen tarjoaman palvelun kautta rahastoja voi verrata esimerkiksi tuoton, riskin ja rahaston palkkioiden mukaan. (Möttönen 2008, 83.)

Seuraavissa kappaleissa käsitellään tarkemmin erilaisia rahastotyyppisiä ja nostetaan esille esimerkkejä havainnollistamisen vuoksi. Esimerkkirahastoina käytän Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy:n tarjoamia rahastoja, koska se on tällä hetkellä markkinajohtaja Suomen markkinoilla noin 30 % osuudellaan. (Finanssivalvonta, rahastoyhtiöiden markkinaosuudet.)

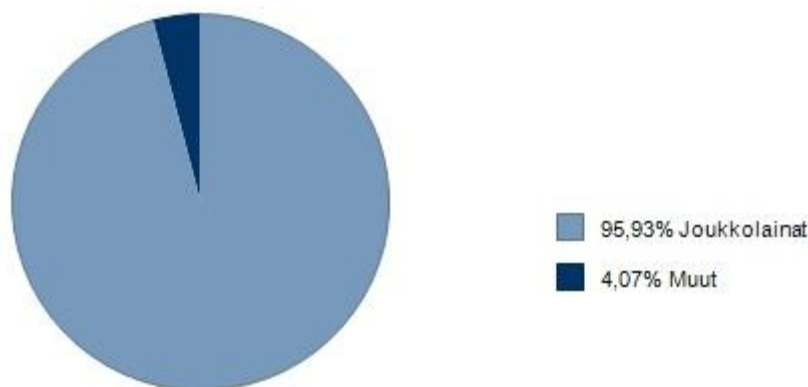
6.3 Korkorahastot

Korkorahastot tekevät tuottoa koroilla. Nämä rahastot lainaavat rahasto-osuuksien omistajien rahoja yrityksille, kunnille ja valtiolle. Tästä ne saavat korkoa, joka vaihtelee tilanteesta riippuen muutamasta prosentista yli kymmeneen prosenttiin. Lainaamiaan varoja vastaan korkorahasto saa velkakirjan, joita sen on mahdollista myydä eteenpäin muille sijoittajille. Korkorahastoon sijoittaminen on siis hyvä tapa astua velkamarkkinoille tasapainoisesti. Korkorahastot nähdään matalan riskin sijoituksena ja hyvänä sijoitusmuotona myös lyhytaikaisille sijoituksille. Korkorahastoon kannattaa sijoittaa erityisesti lyhyellä aikavälillä, kolmen kuukauden sijoitusajasta eteenpäin. Tuotto-odotus korkorahastoilla on yleisesti 2-7 % vuodessa. (Möttölä 2008, 33–34.)

Lyhyen koron rahastot sijoittavat lyhytaikaisiin korkotuotteisiin. Lyhytaikaisia korkotuotteita ovat esimerkiksi pankkien sijoitustodistukset sekä valtioiden, kuntien ja yritysten lyhytaikaiset velkasitoumukset ja joukkolainat. Lyhyen koron rahasto on turvallinen vaihtoehto pankkitalletukselle, sen tuotto on maltillinen mutta riskit ovat pieniä. Keskipitkän koron rahastot ovat korkorahastoja, jotka sijoittavat sekä lyhyt- että pitkäaikaisiin korkoinstrumentteihin. Ne ovat siis yhdistelmäkorkorahastoja. Pitkän koron rahastojen riskit ovat hieman suuremmat kuin lyhyen koron rahastoissa, mutta tuotto-odotus on suurempi. Ne sijoittavat pankkien, valtioiden, yritysten, yhteisöjen ja kuntien pitkäaikaisiin joukkolainavelkakirjoihin. Pitkän koron rahastoja ovat myös yrityslainarahastot. Yrityslainarahastot sijoittavat nimensä mukaisesti yritysten pitkäaikaisiin velkakirjoihin. Yrityslainoihin sijoittaminen on riskimpää kuin valtion joukkolainoihin sijoittaminen, mutta tarjolla on parempaa korkotuottoa. Yrityslainarahastot pyrkivät hajauttamaan salkkunsa tarkasti ja hallitsemalla luottoriskiä luottoluokitusten avulla. (Anderson & Tuhkanen 2004, 292–303.)

Suomalaisilta rahastoyhtiöiltä löytyy tällä hetkellä useita korkorahastoja, jotka ovat saaneet Morningstarilta viiden tähden luokituksen. Yksi tällainen rahasto on Nordea Korkotuotto A Kasvu. Se on lyhyen koron rahasto, joka sijoittaa euromääräisiin vaihtuvakorkoisiin joukkolainoihin, rahamarkkinavälineisiin ja mui-

hin korkotuotteisiin. Sijoituskohteiden liikkeellelaskijoita voivat olla pankit sekä muut hyvän luottoluokituksen omaavat valtiot, kunnat ja yritykset tai yhteisöt. (Morningstar, Nordea Korkotuotto A Kasvu.) Seuraava kuviosta selviää rahaston sijoituskohteiden jakauma arvopaperilajeittain. Näemme, että rahaston varat on sijoitettu lähes kokonaan joukkolainoihin mikä on korkorahastoille tyypillistä.

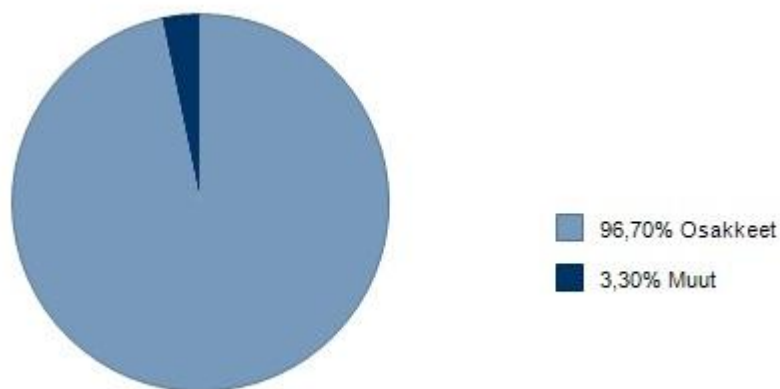
Kuva 5. Nordea Korkotuotto A Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma (Nordea, rahastot nyt, korkotuotto A.)

6.4 Osakerahastot

Osakerahastoja on tarjolla laaja valikoima ja nimensä mukaisesti ne sijoittavat osakkeisiin. Eri rahastot sijoittavat eri tavoin kuten eri maihin tai maanosiin, eri toimialoihin tai erilaisella tyylillä kuin toinen rahasto. Osakerahasto on hyvä tapa sijoittaa osakemarkkinoille, vaikkei sijoittaja tuntisi osakkeita tarpeeksi hyvin, jotta olisi itse kykenevä sijoittamaan suoraan osakkeisiin. Sijoitusajaksi osakerahastoihin suositellaan vähintään viittä vuotta, jolloin tuotto-odotus on vuodessa 7-10 %. Osakerahastoon ei kannata sijoittaa jos tarvitsee sijoitettuja varoja kuukauden tai vuoden päästä sillä koskaan ei voida tietää milloin osakemarkkinoilla tulee mahdollisesti pitkä heikompi kausi. (Möttölä 2008, 45–47.)

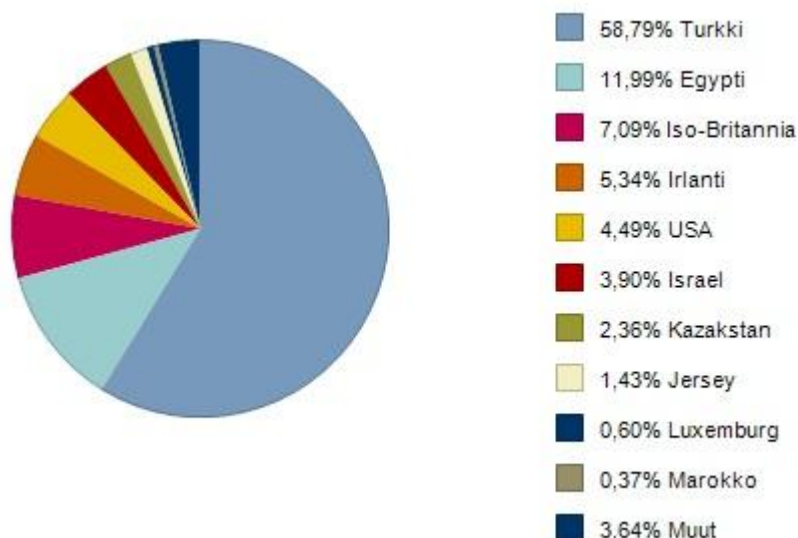
Yksi Morningstarin luokiteleva viiden tähden osakerahasto on Nordea European New Frontiers Kasvu-rahasto. Tämä rahasto sijoittaa varansa pääosin kehittyville ja/tai kehittyneille Euroopan ja Lähi-idän sekä niiden lähialueiden markki-

noille. Se keskittää sijoituksensa Euroopan reuna-alueilta kotoisin olevien yritysten pörssiosakkeisiin ja osakesidonnaisiin arvopapereihin. Lisäksi se voi sijoittaa yrityksiin, joiden liiketoiminta näillä alueilla on suurta. Rahaston säännöissä on myös päätetty, että vähintään 67 % ja enintään 100 % rahaston varoista sijoitetaan osakemarkkinoille. Varat pitää hajauttaa vähintään 30 pörssiosakkeeseen rahaston sijoituspolitiikan mukaisesti. (Morningstar, Nordea European New Frontiers Kasvu.) Seuraavista kaavioista nähdään rahaston sijoitukset arvopaperilajeittain sekä maiden välinen hajautus.

Kuva 6. Nordea European New Frontiers Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma (Nordea, Rahastot Nyt, European New Frontiers.)

Nordean European New Frontiers Kasvu siis sijoittaa varansa lähes täysin osakemarkkinoille, jolloin myös riski on osakerahastoille tyypillisesti suuri.

Kuva 7. Nordea European New Frontiers Kasvu-rahaston maiden välinen hajautus.

(Nordea, Rahastot Nyt, European New Frontiers.)

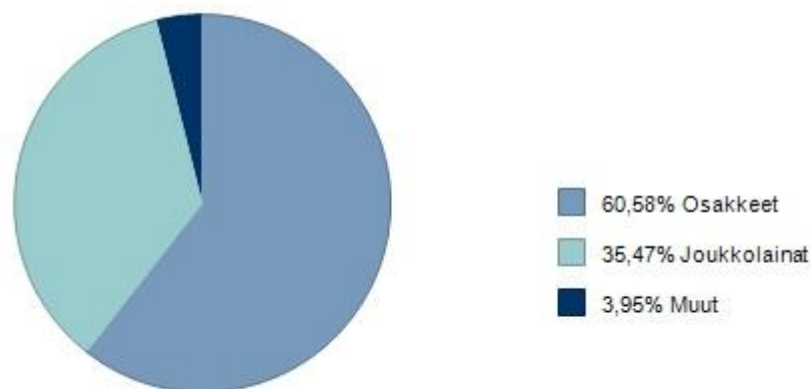
6.5 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahastot sijoittavat sekä korko- että osakemarkkinoille. Kahteen omaisuusluokkaan samanaikaisesti sijoittamalla on tarkoitus saada osakkeiden hyvää tuottoa ja korkojen tasaisuutta. Ideana on, että korkosijoitukset ja osakkeet täydentävät toisiaan ja tuottavat hyvin talouden eri sykleissä. Yhdistelmärahastojen suositeltu sijoitusaika on vähintään kaksi vuotta ja tuotto-odotukset vuodessa 4-8 %. (Möttölä 2008, 41–43.) Jokaisella rahastolla on tietynlainen allokaatio, eli perusjakauma, korko- ja osakesijoitusten välillä. Yhdistelmärahaston salkunhoitaja pyrkii pitämään salkun allokaation tasapainossa markkinoiden tilanteen ja näkemyksensä mukaan, tarvittaessa painotetaan osakkeita kun taas välillä tilanne on päinvastainen jolloin painotetaan korkosijoituksia. Yhdistelmärahastoilla on rahastokohtaiset säännöt, jotka määräävät osake- ja korkosijoitusten suhteen toisiinsa nähden. Näin rahaston riskiprofiili on mahdollista määrittää. (Anderson & Tuhkanen 2004, 312.)

Yhdistelmärahasto on hyvä vaihtoehto sijoittajalle, joka kokee osakesijoittamisen riskien olevan yksinään liian suurina, mutta korkotuotteiden tuotot liian vä-

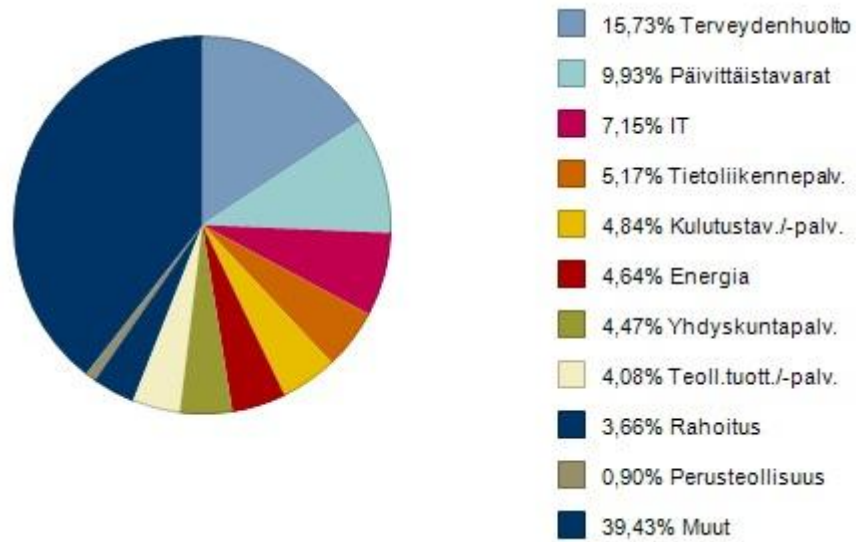
häisiä. Sijoittaessaan yhdistelmärahastoon sijoittaja voi odottaa korkorahastoja suurempia tuottoja riskien kuitenkin pysyessä osakerahastoja maltillisemmalla tasolla. (Anderson & Tuhkanen 2004, 313–314.)

Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu on yksi esimerkki Morningstarin luokittelemista viiden tähden yhdistelmärahastoista. Se sijoittaa suoraan osakemarkkinoille ja korkotuotteisiin. Sen tavoitteena on tarjota sijoittajalle vakaata tuottoa osakemarkkinoita alhaisemmalla riskitasolla. (Morningstar, Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu.) Seuraavista kuvioista nähdään rahastojen varojen hajautus arvopaperilajeittain ja toimialueiden välillä.

Kuva 8. Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu-rahaston arvopaperilajijakauma (Nordea, Rahastot Nyt, Vakaa Tuotto A.)

Kuviosta selviää, että tämä yhdistelmärahasto sijoittaa noin 60 % varoistaan osakkeisiin ja noin 35 % joukkolainoihin. Yhdistelmärahastosta ja markkinatilanteesta riippuen osakkeiden ja joukkolainojen allokaatio voi olla myös toisenlainen.

Kuva 9. Nordea Vaka Tuotto A Kasvu-rahaston toimialajahajautusjakauma. (Nordea, Rahastot Nyt, Vaka Tuotto A.)

7 OSAKESIJOITTAMINEN

Osakemarkkinat koostuvat sijoittajista, yrityksistä ja osakevälittäjistä. Yritykset investoivat tuotemarkkinoille ja pyrkivät tekemään voittoa ja näin ollen maksimoimaan osakkeenomistajien sijoittaman varallisuuden. Sijoittajien tehtävänä osakemarkkinoilla on sijoittaa pääomia yrityksiin välittäjien välityksellä mahdollisimman tehokkaasti ja järkevästi. (Hyöty 2006, 19.)

Osakkeenomistajalla on hallussaan jokin määrä jonkin osakeyhtiön osakkeita. Osake on osuus osakeyhtiöstä. Osakkeenomistaja omistaa yrityksestä sen verran mitä hänellä on osakkeita. Osakkeenomistaja osallistuu omistamisen kautta yrityksen liiketoimintaan, sekä riskeihin että tuottomahdollisuuksiin. Markkinoiden ollessa suotuisat ja yhtiön saavuttaessa menestystä osakkeenomistaja, eli sijoittaja, hyötyy yrityksen menestyksestä osakehintojen noustessa. Sijoittajalla on mahdollisuus sijoittaa osakkeisiin maailmanlaajuisten osakemarkkinoiden kautta, joissa piensijoittajat, yhteisösijoittajat sekä arvopaperivälittäjät ja -kauppiat käyvät kauppaa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 119.)

Sijoittaja, joka on ostanut osakkeita, omistaa yhtiöstä yhtä suuren osuuden kuin mikä hänen omistamiensa osakkeiden määrä on yhtiön koko osakepääomasta. Yhtiökokouksen päätöksellä yhtiö voi nostaa osakepääomaansa laskemalla liikkeelle uusia osakkeita. Osakkeenomistajan taloudellinen riski rajoittuu vain sijoittamaansa osakepääomaan vaikka yhtiö ajautuisi konkurssiin ja todettaisiin varattomaksi. Osakkeenomistajalla on taloudellisia oikeuksia sekä päätösvaltaa. Taloudellisia oikeuksia ovat oikeus saada yhtiön mahdollisesti jakamaa osinkoa sekä etuoikeus merkitä uusia osakkeita mahdollisessa osakeannissa. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja voi käyttää päätösvaltaa äänestämällä. (Kallunki ym. 2011, 101–102.)

Sijoittaja ei voi tietää osakkeiden tuottoa etukäteen toisin kuin esimerkiksi talletuksen tai joukkolainan kohdalla. Normaalisissa taloustilanteissa osakemarkkinat hinnoittelevat osakkeet niin, että osakkeista saatava tuotto vastaa niihin sisältyvää riskiä. Osakekurssit nousevat talouskasvun aikana ajan mittaan talouskas-

vun näkyessä yritysten tuloksessa. Talouskasvu ei ole tasaista ja suhdannevaihtelut voivat olla voimakkaita, on ripeitä nousukausia kuin myös taantumia. Osakkeiden kysyntä ja tarjonta vaikuttavat niiden hintaan, joten osakemarkkinat voivat lyhyellä aikavälillä olla väärässä yhtiöiden arvostuksen suhteen, jolloin osakkeen hinta arvostetaan joko liian korkealle tai se voi laskea liian alas. Jos markkinat arvostavat jonkin osakkeen liian alhaisesti, tulee tämä osake antamaan tulevaisuudessa vahvaa tuottoa siihen sijoittaneelle sijoittajalle. Päinvastoin, jos osake on arvostettu liian korkealle, sen hinta todennäköisesti tulee laskemaan ja näin ollen tuotto muuttuu negatiiviseksi. Pitkällä aikavälillä sijoittaja voi odottaa osakkeista parempaa tuottoa kuin esimerkiksi joukkolainoista tai talletuksista. (Kallunki ym. 2011, 102–103.)

Sijoittajat voivat ostaa ja myydä osakkeita milloin tahansa. Suomessa osakauppaa harjoittavia pörssiejä on yksi, Helsingin Pörssi. Sijoittajat käyvät osakemarkkinoilla kauppaa pörssissä listattujen yritysten osakkeilla. Osakemarkkinat mahdollistavat nopean kaupan ja osakkeenomistajien on helppo vaihtaa osakkeensa takaisin rahaksi myymällä sen osakemarkkinoilla toiselle sijoittajalle. (Kallunki ym. 2011, 103.)

Kuva 10. Eri sijoitusmuotojen tuotto (Pörssisäätiö, tutkimus & tilastot, eri sijoitusmuotojen tuotto Suomessa.)

Yllä olevassa kuviossa on esitetty kolme käyrää, jotka esittävät eri sijoitusmuotojen tuottoa Suomessa vuosien 1994–2012 välillä. OMXHCAP-tuottoindeksi kuvaa Helsingin Pörssin osakemarkkinoiden tuottoa. Sen vuotuiseksi tuotoksi on laskettu 8,9 %, joten pitkällä aikavälillä se on sijoitusmuodoista eniten tuottava. Käyrästä huomaa kuitenkin selkeästi osakesijoittamisessa olevan enemmän riskejä ja heilahteluja mitä korkomarkkinoilla. Valtion viitelainaindeksillä viitataan pitkiin korkoihin ja rahamarkkina-indeksillä lyhyisiin korkoihin. Näiden tuotot ovat selvästi pienemmät, mutta niissä kehitys on tasaista ilman juuri minkäänlaisia heilahteluja.

8 JOUKKOLAINAT

Joukkovelkalinakirjat eli obligaatiot ovat tärkeä osa sijoitussalkkua. Obligaatio on laina, jonka liikkeellelaskija (yritys tai yhteisö) on jakanut useaan samansuuruiseen osaan. Liikkeellelaskija maksaa obligaation haltijalle, sijoittajalle, sijoitetun pääoman ja sovitun koron sovittuna eräpäivänä. Joukkovelkakirjalainan merkitsijöitä eli siihen sijoittavia on useita henkilöitä tai organisaatioita, josta on peräisin tämän sijoitusmuodon nimi. Obligaatio on siis sen liikkeellelaskijan lupaus maksaa sille lainattu raha takaisin sovitulla korolla. Näin ollen obligaation tuotto on sijoittajan tiedossa jo obligaation merkintää tehdessä. (Anderson 2000, 191.)

Joukkolainoja laskevat liikkeelle valtiot, pankit ja yritykset. Kyse on siis rahan lainaamisesta. Mitä vaikeampi joukkolainan liikkeellelaskijan on saada lainaa, sitä korkeampaa korkoa se joutuu lainottajilleen maksamaan. Turvallisena joukkolainana voidaan pitää esimerkiksi Suomen valtion lainoja, vastaavasti näissä lainoissa korot ovat alhaisella tasolla. Sen sijaan konkurssin partaalla olevan yrityksen lainoja ei voida pitää turvallisina vaan ne ovat todellisia riskisijoituksia, toisaalta korko niissä on suurempi, mutta niin myös riski. Kansainväliset luottoluokittajat, kuten Standard & Poor's, luokittavat yrityksiä ja valtioita sen mukaan kuinka todennäköisenä ne pitävät lainan takaisinmaksukykyä. (Hämäläinen 2005, 16–17.) Esimerkiksi Suomen valtion luottoluokitus on paras mahdollinen AAA-luokitus. Suomen valtiota luottoluokittavat kolme kansainvälisesti suurinta luottoluokittajaa eli Fitch, Moody's ja Standard & Poor's. (Valtiovarainministeriö.)

Joukkolainat ovat olleet ja ovat edelleen tärkeä sijoittamisen muoto. Joukkolainat ovat maailman suurin arvopaperilaji. Niitä ostavat paljon muun muassa eläkerahastot ja vakuutusyhtiöt niistä saatavan kiinteän tuoton vuoksi. Joukkolainoja on sekä lyhytaikaisia että pitkäaikaisia, laina-ajat voivat vaihdella hyvin lyhyestä jaksosta useisiin kymmeneen vuosiin asti. Maailman suurimmat joukkolainojen liikkeellelaskijat ovat Yhdysvaltojen, Saksan ja Japanin valtiot. (Anderson & Tuhkanen 2004, 172.)

Yrityksen laskiessa liikkeelle joukkovelkakirjan se sitoutuu maksamaan sijoittajalle sovitut korkomaksut ja laina-ajan päätyttyä lainatun summan, nimellisarvon, takaisin. Yleensä korko ja nimellisarvo maksetaan sijoittajalle yhtenä kokonaisuutena kerralla takaisin laina-ajan päätyttyä. (Knüpfer & Puttonen 2007, 82–83.)

Obligaation liikkeeseenlaskija määrää varmuuden, jonka mukaan sijoittaja saa sijoitetun pääoman ja sovitut korot takaisin sovitussa aikataulussa. Valtioiden obligaatiot on mielletty riskittömiksi pääoman takaisinmaksun suhteen, jonka vuoksi niissä on normaalisti pienimmät korot. Muilta liikkeeseenlaskijoilta kuin valtioilta sijoittavat vaativat korkeampaa korkotuottoa, koska sijoituksen riski on suurempi. Valtioiden lisäksi obligaatioiden liikkeeseenlaskijoita ovat kunnat, pankit ja yritykset. (Kallunki ym. 2011, 98–99.)

9 VAKUUTUSSÄÄSTÄMINEN

Vakuutussidonnaiset sijoittamisen ja säästämisen tuotteet voidaan jakaa kahteen pääluokkaan, säästö- ja sijoitusvakuutuksiin sekä eläkevakuutuksiin. Rahastojen tapaan ne ovat väylä sijoittaa välillisesti osake- ja korkomarkkinoille. Sijoittamiseen ja säästämiseen tarkoitetuista vakuutustuotteista osa on pankkitalletuksen tyyppisiä sijoituksia ja osa puhtaasti sijoitussidonnaisia. Täysin sijoitussidonnaiset tuotteet ovat verrattavissa rahastoihin, niiden tuotto on täysin riippuvainen vakuutuksiin liitettyjen sijoitusten arvonkehityksestä. Pankkitalletustyyppisissä sijoituksissa osa niiden tuotosta on riskitöntä, tuotto perustuu vakuutusyhtiön laskuperustekorkoon. Sijoittaja voi myös valita sopivan yhdistelmän näiden kahden vaihtoehdon väliltä. (Kallunki ym. 2011, 124–125.)

Vakuutussidonnaisten tuotteiden merkittävän erona muihin verrattuna ovat niiden lisäominaisuudet kuten kuolemanturva. Tämä liittyy myös vakuutustuotteiden veroetuun eli siihen, että takaisinmaksettava pääoma ei sisälly tavallisen perintöveron piiriin. (Kallunki ym. 2011, 125.)

9.1 Tulossidonnainen vakuutus

Tuottoperusteen suhteen vakuutussijoituksissa on kaksi erilaista vaihtoehtoa, sijoitussidonnainen ja tulossidonnainen vakuutus. Tulossidonnaisessa vakuutusmuodossa sijoituksen tuotto sidotaan osaksi kiinteään korkoprosenttiin ja osaksi vakuutusyhtiön omaan lisäkorkoon, joka määräytyy sen tuloksen mukaisesti. Näin ollen sijoittaja tietää tulossidonnaisen vakuutussijoittamisen minimituoton, kiinteän koron eli laskuperustekoron, sijoitussopimuksen tekohetkellä. Vakuutusyhtiöstä ja tuotteesta riippuen tällaisen tuotteen ehdoissa voidaan kuitenkin antaa vakuutusyhtiölle mahdollisuus muuttaa laskuperustekorkoa sijoitusaikana, joten sijoittajan tulee varmistua sopimuksen ehdoista ennen sopimuksen tekoa jos hän haluaa olla varma sijoituksen minimituotosta. Laskuperustekoron lisäksi vakuutusyhtiön lupaama mahdollinen lisäkorko on täysin yhtiön päätettävissä, se joko voidaan maksaa tietyn suuruisena tai jättää maksa-

matta. Periaatteessa mahdollinen lisäkorko on sidottu vakuutusyhtiöön tekemään tulokseen. Parempana vuotena sijoittajan on siis mahdollista saada korkeampaa tuottoa kun taas laihana vuotena lisäkorko todennäköisesti jää kokonaan saamatta. (Anderson & Tuhkanen 2004, 248–249.)

9.2 Sijoitussidonnainen vakuutus

Sijoitussidonnaisessa vakuutussijoituksessa sijoituksen tuoton määrä on sidoksissa rahastosäästämisen tulokseen. Tällaista vakuutus sopimusta tehdessä asiakas valitsee sijoituskohteet itse vakuutusyhtiössä tarjolla olevista vaihtoehdoista. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen tuotto on siis täysin kiinni markkinoista, joten se voi tuottaa myös tappiota toisin kuin tulossidonnainen vakuutussijoittamisen muoto. Vakuutussijoitusten tuomista veroeduista huolimatta tilanteessa, jossa tällainen tuote tuottaa tappiota, voidaan todeta vakuutussijoittamisen olleen epäedullisempää kuin suora rahastosäästäminen. Tämä johtuu vakuutus-ten kalliimmista kustannuksista asiakkaalle sekä siitä ettei vakuutussijoituksen rahastojen tappiota ole mahdollista vähentää verotuksessa mahdollisista luovutustappioista. (Anderson & Tuhkanen 2004, 250–251.)

9.3 Eläkevakuutus

Eläkevakuutus on vapaaehtoinen ja yksilöllinen vakuutus, joka otetaan lisäeläkkeen vuoksi. Eläkevakuutukseen säästävä sijoittaja haluaa lisätä lakisääteisen eläkkeensä määrää lisäeläkkeen avulla. Sen avulla voi myös jäädä vapaalle ennen eläkeiän saavuttamista. Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen perustekijät ovat samat kuin sijoitusvakuutuksissa. Huomattavin ero on jo nimensäkin perusteella se, että säästöt voidaan nostaa vasta eläkkeenä tietyn ajanjakson ajan, joka on määrätty sopimuksessa. Ennenaikaisesti säästöt on mahdollista nostaa vain poikkeuksellisissa elämäntilanteissa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 256–257.)

10 SUOMALAISTEN SÄÄSTÄMINEN JA SJOITTAMINEN

Suomalaiset ovat saaneet paljon uudenlaisia tapoja säästää ja sijoittaa viime vuosikymmenen aikana. Sijoitusrahastot, sijoitussidonnaiset vakuutukset ja suorat osakesijoitukset ovat tulleet uusiksi vaihtoehdoiksi perinteisten pankkitalletusten rinnalle. Suomalaisten kotitalouksien sijoitusvarallisuuden kasvu ja tieto uusista sijoitusmahdollisuuksista ovat olleet edellytyksenä sijoitusvaihtoehtojen kehitykselle. (Kallunki ym. 2011, 15.)

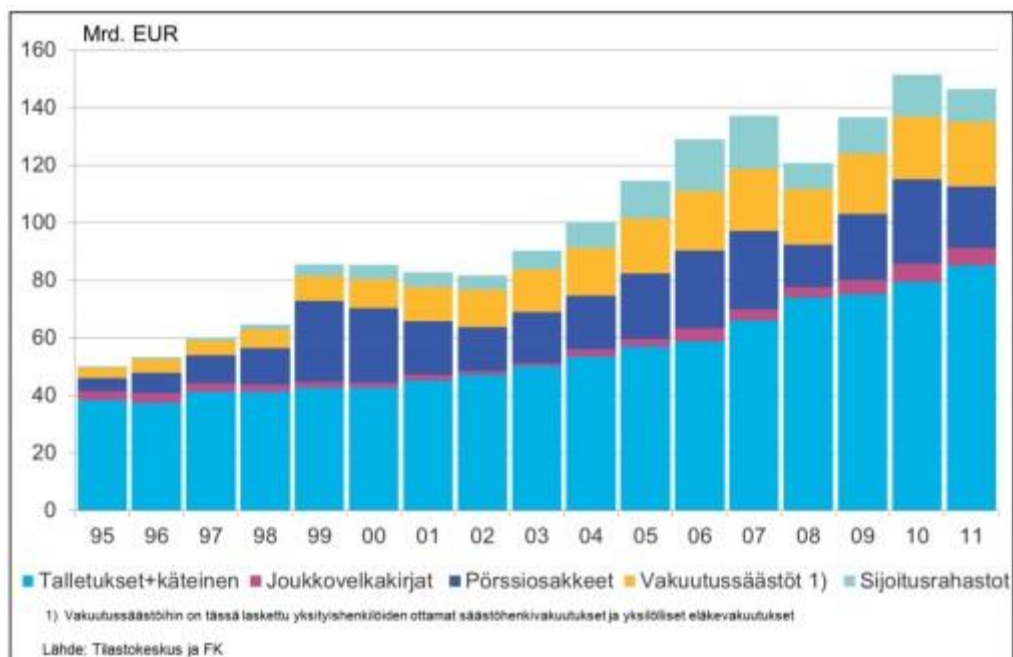
Kotitalouksien säästämiseen ja sijoittamiseen vaikuttaa ennen kaikkea kotitalouksien tulojen ja varallisuuden kasvu. 2000-luvulla kotitalouksien käytettävissä olevien varojen määrä on kasvanut suhteellisen nopeasti ja samaan aikaan suomalaisten kiinnostus säästämistä ja sijoittamista kohtaan on jatkuvasti noussut. Tärkeimmät sijoituskriteerit suomalaisilla ovat edelleen sijoituskohteen riskittömyys ja turvallisuus. Suomalaiset haluavat myös, että sijoittaminen on vaivatonta ja tärkeää on myös mahdollisuus muuttaa sijoitus nopeasti ja helposti käteiseksi. (Finanssialan keskusliitto, kotitalouksien sijoitusrahastosäästäminen.)

Suomalaiset sijoittavat riskiä välttämällä hyvin turvallisesti, mieluiten säästetään talletuksiin ja matalariskisiin rahastoihin. Suosituimpia sijoituskohteita ovat rahastot, oma asunto ja pankkitalletukset. Perinteisesti suomalaisia pidetään hyvin turvallisina sijoittajina, suomalaiset sijoittavat mieluummin talletuksiin kuin suuremman riskin kohteisiin kuten osakkeisiin. Sampo Pankin sijoittajatutkimus vuodelta 2010 vahvistaa kuvaa suomalaisen sijoittajan turvallisuushakuisuudesta. Tutkimuksessa jopa 60 % suomalaisista ilmoitti olevansa turvallisuushakuisen. Kuitenkin puolet hyvätuloisista suomalaisista luonnehti itseään tuottohakuiseksi sijoittajaksi, joka voisi sijoittaa osakerahastoihin ja arvopapereihin. Kaikista vastaajista kuitenkin vain 15 % kuvailee itseään tuottohakuisena sijoittajana. (Sampo Pankki.)

Suomalaiset eivät suunnittele säästämistään kovinkaan tarkasti. Puolet suomalaisista säästää säännöllisesti kuukausittain, mutta ilman suunnitelmaa. Yksi

kymmenestä suomalaisesta säästää toisinaan. Säännöllinen säästäminen on yleisempää avoliitossa tai naimisissa olevilla henkilöillä ja sukupuolten välillä miehet säästävät naisia enemmän. Suomalaisten kuukausisäästön mediaani on 170 euroa, mutta säästettyjen summien välillä on kuitenkin suuria eroja. Kuukausittaisten säästämissummien määrä yleensä suurenee tulojen ja iän myötä. Suurimpana yksittäisenä syynä säästämättömyydelle on se, että rahaa ei jää säästettäväksi asuntolainan lyhennyksen jälkeen. (Nordea)

Suomalaisten suosima säästökohde on pankkitili. Yli 50 %:lla suomalaisista on säästöjä pankkitileillä. Suoraan osakemarkkinoille sijoittavat 14 % ja rahastoissa sijoituksia on 25 %:lla suomalaisista. Yli puolet suomalaisista säästää ilman suunnitelmaa säästämiselle tai sijoittamiselle. Sijoittajina ja säästäjinä suomalaiset ovat itsevarmoja, joka kolmas sanoo osaavansa säästää ja sijoittaa ilman suunnitelmia ja omin avuin. Kuitenkin neljä kymmenestä suomalaisesta ei juuri pohdi sijoituspäätöstään vaan säilöö rahat pankkitililleen. Suomalaisten tavoitteena säästämiselle ja sijoittamiselle on saavuttaa taloudellinen riippumattomuus, neljä kymmenestä suomalaisesta aloittaa säästämisen tämä tavoite mielessään. (Nordea.)

Kuva 11. Kotitalouksien rahoitusvarallisuus vuosina 1995–2011 (Finanssialan Keskusliitto, Kotitalouksien sijoitusrahastosäästäminen.)

Yllä olevasta kuvasta nähdään kotitalouksien rahoitusvarallisuuden jakautuminen talletuksiin ja käteiseen, joukkovelkalainakirjoihin, pörssiosakkeisiin, vakuutussäästöihin sekä sijoitusrahastoihin. Suomalaisten kotitalouksien rahoitusvarallisuus on kokonaisuudessaan noin 150 miljardia euroa, joista noin puolet on talletuksia ja käteistä. Tämä tukee näkemystä suomalaisesta varovaisena sijoittajana.

11 MONITULKINTAISUUS KÄSITTEENÄ

Monitulkintaisuudesta puhutaan arkikielessä epäselvyyksinä ja monina merkityksinä. Juuri tätä monitulkintaisuus tarkoittaaakin. Se voidaan määritellä tilanteena, jossa ihmisellä ei ole riittävästi informaatiota asiaa koskien, joten hän ei kykene luokittelemaan asiaa selvästi. Informaation puutteen vuoksi ihmisten on mahdollista tehdä erilaisia tulkintoja asiasta, joka johtaa useisiin näkemyksiin. (Davie 2000, 315.)

Tulkintaan vaikuttavat myös elämäkokemukset. Erilaiset kokemukset asioista ja tilanteista muodostavat jonkinlaiset käsityksen, joka on riippuvainen sen muodostajasta, paikasta ja ajasta. Täten ihmisten tulkinta jotakin asiaa kohtaan voi olla vahvastikin sidonnainen johonkin aiemmin tapahtuneeseen. Aiempaa kokemusta voi olla vaikea muuttaa tulevaisuudessakaan ja siksi jatkossa tulkinta voi olla aina sama vaikka tulkinnan kohde olisikin oleellisesti muuttunut tai siitä saatu käsitys on alusta asti perustunut liian vähään tietoon. (Vakkuri 2009, 11–30.)

12 TOTEUTUS

Tämä kvantatiivinen survey-tutkimus toteutettiin kyselylomaketta hyödyntäen. Tutkimuksessa kaikilta kysyttiin samat kysymykset lomakkeella, joihin vastaajat vastasivat kirjallisesti. Kysymykset jakautuvat kolmeen osaan. Kysymykset 1-7 selvittävät vastaajien taustaa. Kysymykset 8-13 ovat arviointitaulukkokysymyksiä, joissa osallistujilta kysytään heidän näkemyksiään eri sijoitustuotteista. Kysymykset 14–19 ovat avoimia kysymyksiä, joissa vastaajat saavat kertoa mielihiteensä eri sijoituskohteista. Kysymykset 1-7 ja 8-13 käydään läpi tulosten esittelyssä ja avointen kysymysten vastaukset löytyvät opinnäytetyön liitteenä. (Liite 1.) Avointen kysymysten vastaukset olivat erityisen tärkeitä tehtäessä johtopäätöksiä tutkimuksen tuloksista.

Kvantatiivinen survey-tutkimus on pitkään ollut yksi vakiintuneista tutkimusstrategioista. Tässä tutkimusmuodossa kerätään tietoa standardoidussa muodossa joltakin ihmisjoukolta. Sen tyypillisiä piirteitä ovat, että tietystä ihmisjoukosta poimitaan otos yksilöitä, joilta kerätään aineisto strukturoidussa muodossa kuten esimerkiksi kyselylomaketta käyttäen. Saadun aineiston avulla vertaillaan, kuvaillaan ja selitetään ilmiöitä. (Hirsjärvi 2009, 134.)

Kyselyn muotoisessa tutkimuksessa asiat kysytään ihmisjoukolta standardoidusti. Sen etuna pidetään sitä, että kyselyllä voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto, paljon henkilöitä sekä mahdollisuus kysyä useita asioita. Tutkimusmuodolla on myös heikkouksia. Näitä ovat se, ettei ole mahdollista varmistua vastaajien vastauksen vakavuudesta, eikä myöskään ole selvää ovatko vastaajat ymmärtäneet kysymykset. Myöskään vastaajien tietopohjaa kyselyn aiheesta ei voida tietää ja hyvän lomakkeen vaatiminen on hankalaa ja aikaa vievää. (Hirsjärvi 2009, 193–194.)

Tutkimuksen kohderyhmänä oli mahdollisimman monimuotoinen joukko vastaajia. Täten kyselylomakkeen levitys suoritettiin sosiaalista mediaa apuna käyttäen. Vastauksia kyselyyn saatiin 44 kappaletta, jotka kaikki otettiin analysoita-

vaksi. Kyselylomakkeiden vastaukset analysoitiin käyttäen Microsoft Excel – taulukkolaskentaohjelmaa.

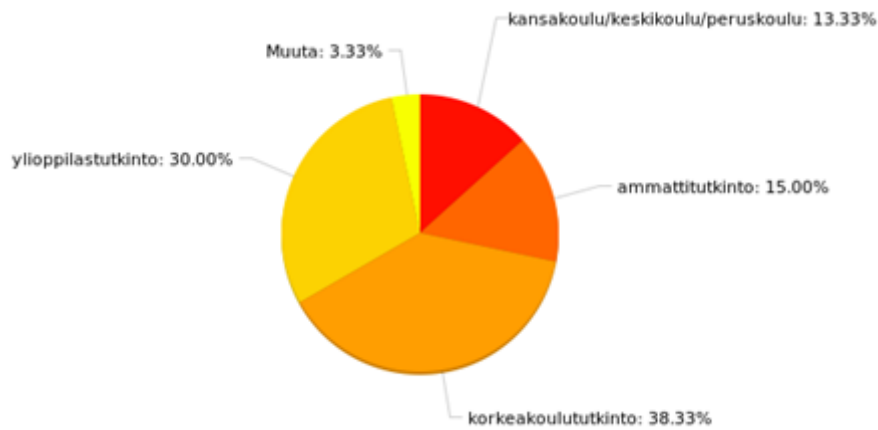
13 TULOSTEN ESITTELY JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimukseen osallistui 44 henkilöä. Kuvio 1 esittää osallistujien sukupuolijakauman. Miehiä ja naisia osallistui kyselyyn lähes yhtäläinen määrä, mikä on hyvä tutkimustulosten tasapuolisuuden ja mahdollisten sukupuolierojen kannalta. Naisia osallistui 19 henkilöä ja miehiä 25. Kyselyyn osallistujat olivat iältään 19–61-vuotiaita ja osallistujien keski-ikä oli 25 vuotta.

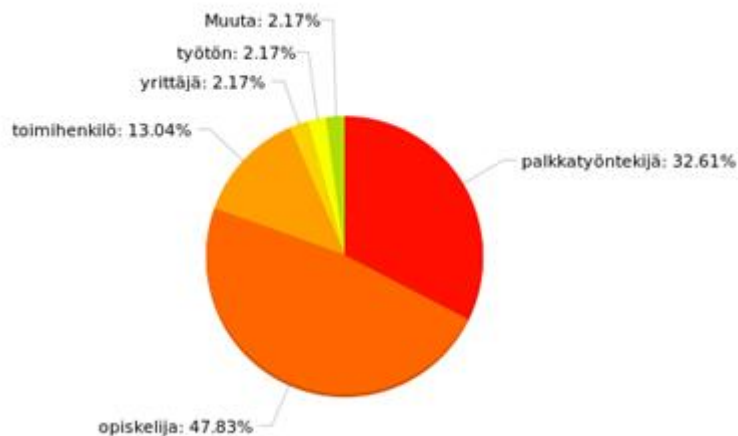
Kuvio 1. Tutkimuksen sukupuolijakauma.

Vastanneiden koulutuspohja oli jakautunut suhteellisen tasaisesti. Vastanneista 13.33 % olivat suorittaneet vain kansakoulun, keskikoulun tai peruskoulun, 15 % ammattitutkinnon, 30 % ylioppilastutkinnon ja 38.33 % korkeakoulututkinnon. Lisäksi vastanneiden joukossa oli yksi opistoasteen suorittanut ja yksi artesaanitutkinnon suorittanut henkilö.

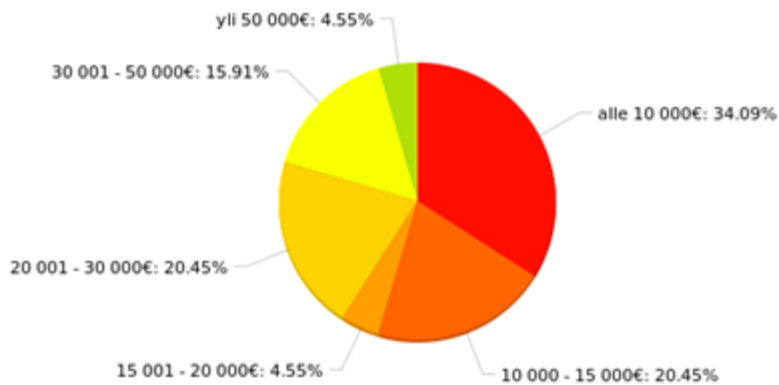

Kuvio 2. Tutkimukseen vastanneiden koulutusjakauma.

Tutkimukseen vastanneiden ammatit jakautuivat toimihenkilöihin, palkkatyöntekijöihin, opiskelijoihin, yrittäjiin, työttömiin sekä muuhun ryhmään. Vastanneista suurin osa oli opiskelijoita, jotka muodostivat 47.83 % suuruisen ryhmän. Toiseksi suurin ryhmä vastanneista oli palkkatyöntekijät, joita oli 32.61 % vastaajista. Toimihenkilöitä kyselyyn vastasi 13.04 % ja yrittäjiä, työttömiä ja muita kutakin 2.17 %. Muuhun ryhmään kuuluva vastaaja ilmoitti itsensä kotiäidiksi.

Kuvio 3. Tutkimukseen vastanneiden ammattijakauma.

Kuvio 4. Vastanneiden vuotuisten bruttotulojen jakauma.

Tutkimuksen osallistuneilta kysyttiin myös heidän vuotuisia bruttotulojaan. Kyselyyn vastanneista suurin osa ilmoitti ansaitsevansa vuodessa alle 10 000€. Tämä korreloi selkeästi vastaajien ammattijakaumaa, josta suurin osa oli opiskelijoita. Yhtä suuret osuudet, 20.45 %, vastanneista ilmoittivat ansaitsevansa 10 000 – 15 000€ ja 20 001 – 30 000€. Lisäksi joukossa oli myös huomattava osuus, 15.91 %, vastanneista ilmoittivat ansaitsevia sekä myös pieni 4.55 % osuus yli 50 000€ tuloista nauttivia.

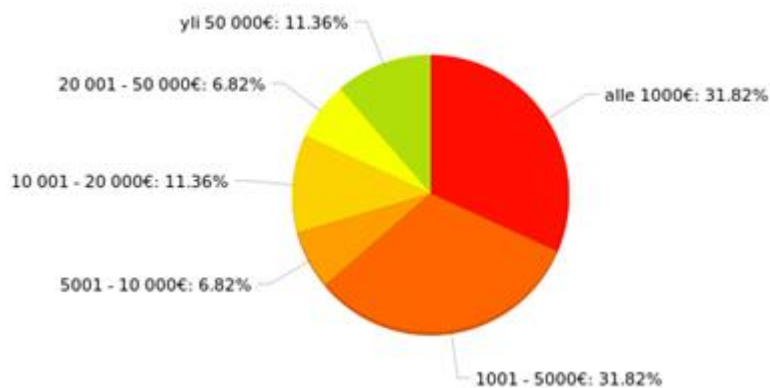

Kuvio 5. Kohteet, joissa vastanneilla on säästöjä ja sijoituksia.

Kyselyn tulosten perusteella tilit ovat yleisin säästämismuoto. Vastanneista suurella osalla oli säästöjä käyttö- ja säästötileillä. Tilien jälkeen sijoitusrahastot ja pörssiosakkeet ovat yleisimpiä sijoituskohteita, kun taas obligatioihin ja sijoitus- sekä eläkevakuutuksiin vain harvat vastanneista olivat sijoittaneet. Lisäksi

muita sijoituksia vastanneilla oli sijoitusasunnon, ASP-tilin sekä listautumattoman yrityksen osakkeiden muodossa. Tutkimuksen tulokset heijastavat aiempia tutkimuksia aiheesta. Suomalaisten suosikkeina ovat edelleen tilit ja rahastot, jotka tässäkin tutkimuksessa olivat vastaajien selkeät suosikit muihin tuotteisiin verrattuna.

Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin myös paljonko heillä on säästöjä ja sijoituksia yhteensä. Selvästi suurimmat osuudet vastausvaihtoehdoista saivat vaihtoehdot alle 1000€ sekä 1001 – 5000€, joista kummatkin muodostivat 31.82 % vastauksista. Yli 50 000€ säästöjä oli 11.36 % osallistujista ja samalla prosentimäärällä säästöjä oli 10 001 – 20 000€. Vastausvaihtoehdoista 20 001 – 50 000€ ja 5001 – 10 000€ säästöt saivat kumpikin 6.82 % suuruisen vastaajamäärän.

Kuvio 6. Vastanneiden säästöt ja sijoitukset yhteensä.

8. Minkälaisena sijoituskohteena pidät käyttö- ja säästötilejä?

Vastausten kappalemäärä: 44

	Täysin eri mieltä (1)		Jokseenkin eri mieltä (2)		Jokseenkin samaa mieltä (3)		Täysin samaa mieltä (4)		En osaa sanoa (5)	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	-	-	3x	6,82	14x	31,82	26x	59,09	1x	2,27
Tuottoisa	26x	59,09	12x	27,27	2x	4,55	2x	4,55	2x	4,55
Helposti ymmärrettävä tuote	-	-	3x	6,82	11x	25,00	29x	65,91	1x	2,27

Kuvio 7. Tutkimuksen tulokset käyttö- ja säästötileistä.

Tutkimuksen perusteella vastaajat pitivät käyttö- ja säästötilejä turvallisena sijoituskohteena, mutta huonotuottoisina. Tilien turvallisuuden ja huonon tuoton suhteen vastaajat olivat lähes yksimielisiä, poikkeavia mielipiteitä oli vain muutamia. Suurin osa vastaajista oli myös selkeästi sitä mieltä, että tilit ovat helposti ymmärrettäviä sijoituskohteita. Tutkimuksen perusteella suomalaisilla on pitkälti samanlaiset mielikuvat tileistä. Voidaan myös sanoa, että suomalaisten käsitykset tileistä vastaavat teoriaa siitä, että mitä turvallisempi sijoituskohteita sitä helpompi tuotto.

9. Minkälaisena sijoituskohteena pidät sijoitusrahastoja?

Vastausten kappalemäärä: 43

	Täysin eri mieltä (1)		Jokseenkin eri mieltä (2)		Joskeenkkin samaa mieltä (3)		Täysin samaa mieltä (4)		En osaa sanoa (5)	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	-	-	11x	25,58	21x	48,84	4x	9,30	7x	16,28
Tuottoisa	2x	4,65	7x	16,28	24x	55,81	2x	4,65	8x	18,60
Helposti ymmärrettävä tuote	1x	2,33	17x	39,53	14x	32,56	7x	16,28	4x	9,30

Kuvio 8. Tutkimuksen tulokset sijoitusrahastoista.

Sijoitusrahastojen suhteen vastaajien tulkinnoissa oli hieman enemmän hajontaa kuin tileissä. Kuitenkin selkeästi suurin osa vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä siitä, että sijoitusrahastot ovat turvallisia sekä tuottoisia sijoituskohteita. Helposti ymmärrettävinä tuotteina rahastoja ei kuitenkaan pidetty suurimman osan keskuudessa.

10. Minkälaisena sijoituskohteena pidät pörssiosakkeita?

Vastausten kappalemäärä: 43

	Täysin eri mieltä (1)		Jokseenkin eri mieltä (2)		Jokseenkin samaa mieltä (3)		Täysin samaa mieltä (4)		En osaa sanoa (5)	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	10x	23,26	18x	41,86	7x	16,28	1x	2,33	7x	16,28
Tuottoisa	-	-	6x	13,95	20x	46,51	10x	23,26	7x	16,28
Helposti ymmärrettävä tuote	5x	11,63	12x	27,91	16x	37,21	5x	11,63	5x	11,63

Kuvio 9. Tutkimuksen tulokset pörssiosakkeista.

Pörssiosakkeita suurin osa vastaajista ei pitänyt turvallisena sijoituskohteena, mutta sen sijaan mahdollisesti tuottoisina, mikä myös vastaa yleisiä teorioita asiasta. Pörssiosakkeita pidettiin hieman vaikeammin ymmärrettävinä tuotteina kuin sijoitusrahastoja. Tämä tulos on mielenkiintoinen, kun ajatellaan sitä että sijoitusrahastojen sijoituspolitiikka palkkioineen saattaa olla mutkikas ja suoraan pörssiosakkeisiin sijoittaminen yksinkertaisempaa ja läpinäkyvämpää.

11. Minkälaisena sijoituskohteena pidät joukkolainoja?

Vastausten kappalemäärä: 40

	Täysin eri mieltä (1)		Jokseenkin eri mieltä (2)		Jokseenkin samaa mieltä (3)		Täysin samaa mieltä (4)		En osaa sanoa (5)	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	1x	2,50	7x	17,50	13x	32,50	2x	5,00	17x	42,50
Tuottoisa	1x	2,50	12x	30,00	7x	17,50	2x	5,00	18x	45,00
Helposti ymmärrettävä tuote	6x	15,00	12x	30,00	8x	20,00	-	-	14x	35,00

Kuvio 10. Tutkimuksen tulokset joukkolainoista.

Joukkolainat ovat tulosten perusteella varsin tuntemattomia tuotteita kyselyyn osallistuneille. Kaikissa kolmessa kategoriassa, ovatko joukkolainat tuottoisia, turvallisia ja helposti ymmärrettäviä, suurin osa vastaajista oli vastannut ettei

osaa sanoa. Muutoin vastaukset olivat hajaantuneet varsin tasaisesti, joka myös tukee joukkolainojen heikkoa tuntemusta vastaajissa. Vastaukset jakautuivat kuitenkin hieman enemmän niin, että joukkolainoja pidettiin enemmän turvallisena kuin tuottoisena kohteena. Niitä pidettiin myös vaikeasti ymmärrettävinä tuotteina. Joukkolainat selvästi herättävät useita tulkintoja vastaajissa.

12. Minkälaisena sijoituskohteena pidät säästö- ja sijoitusvakuutuksia?

Vastausten kappalemäärä: 41

	Täysin eri mieltä		Jokseenkin eri mieltä		Jokseenkin samaa mieltä		Täysin samaa mieltä		En osaa sanoa	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	-	-	6x	14,63	14x	34,15	4x	9,76	17x	41,46
Tuottoisa	3x	7,32	12x	29,27	8x	19,51	1x	2,44	17x	41,46
Helposti ymmärrettävä tuote	3x	7,32	19x	46,34	3x	7,32	2x	4,88	14x	34,15

Kuvio 11. Tutkimuksen tulokset säästö- ja sijoitusvakuutuksista.

Myös säästö- ja sijoitusvakuutuksia ei tunnettu kovinkaan hyvin vastaajien keskuudessa. Suurin osa vastaajista ei osannut sanoa niistä mitään ja niitä pidettiin vaikeasti ymmärrettävinä sijoituskohteina. Ne nähtiin jokseenkin turvallisina mutta ei kovin tuottoisina sijoituksina. Samoin vapaaehtoista eläkevakuutusta pidettiin vaikeasti ymmärrettävänä tuotteena ja sitä ei tunnettu kovinkaan hyvin.

13. Minkälaisena sijoituskohteena pidät vapaaehtoista eläkevakuutusta?

Vastausten kappalemäärä: 41

	Täysin eri mieltä		Jokseenkin eri mieltä		Jokseenkin samaa mieltä		Täysin samaa mieltä		En osaa sanoa	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Turvallinen	2x	4,88	4x	9,76	12x	29,27	7x	17,07	16x	39,02
Tuottoisa	3x	7,32	10x	24,39	9x	21,95	1x	2,44	18x	43,90
Helposti ymmärrettävä tuote	3x	7,50	13x	32,50	6x	15,00	3x	7,50	15x	37,50

Kuvio 12. Tutkimuksen tulokset eläkevakuutuksesta.

Tutkimuksen perusteella suomalaisilla on monenlaisia käsityksiä sijoittamisen tuotteista. Osa yleisimmistä tuotteista kuten tilit, sijoitusrahastot ja pörssiosakkeet tunnetaan hyvin, mutta joukkolainat ja vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet ovat heikommin tunnettuja. Tilit, rahastot ja pörssiosakkeet olivat myös kohteita, joissa tutkimukseen osallistujilla oli säästöjä ja sijoituksia, kun taas joukkolainoja ja vakuutusmuotoisia tuotteita oli vain harvalla. Niitä tuotteita, joita osallistujilla ei ollut, ei siis myöskään tunnettu.

Tilien osalta tutkimukseen osallistuneiden vastaukset vastasivat pitkälti niitä koskevaa teoriaa. Tilejä pidettiin turvallisina, mutta heikosti tuottavina kohteina, mikä pitää yleisen teorian mukaan paikkansa. Sijoitusrahastojen ja pörssiosakkeiden kohdalla vastauksissa oli hieman enemmän hajontaa, mutta suurimman osan vastaukset vastasivat teoriaa myös niiden kohdalla. Joukkolainojen ja vakuutusmuotoisten sijoitusten kohdalla vastaukset olivat enemmän teoriaa vastaan ja eniten hajanaisia. Vastauksia voi verrata teoriapohjaan, mutta oikeita tai vääriä vastauksia ei kuitenkaan voi olla. Tutkimus todistaa sen, että suomalaisilla on runsaasti erilaisia tulkintoja ja mielipiteitä säästämisen ja sijoittamisen tuotteista. Vastaukset eivät voi olla oikeita tai vääriä sillä ne perustuvat jokaisen ihmisen henkilökohtaisiin kokemuksiin sekä ymmärrykseen tuotteesta. Joidenkin tuotteiden kohdalla myös niiden tulkinta on vaikeaa jos tuotetta ei tunne tai omaa siitä kokemuksia.

Tutkimuksen perusteella ainakin osa suomalaisista tuntuu edelleen pitävän pörssiosakkeita ”pukuherrojen” asiana ja elitistisenä sijoittamisen kohteena. Monella on myös sellainen näkemys, että tarvitaan paljon rahaa, jotta osakesijoittaminen kannattaisi. Monet kommentit pörssiosakkeista olivat myös hyvin analyyttisiä ja pohtivia, jopa asiantuntevia, joten myös tietämystä ja kiinnostusta osakesijoittamiseen suomalaisilla on. Vastausten perusteella tuntuu, että suurimmalla osalla suomalaisista on korkea kynnyks lähteä sijoittamaan suoraan osakkeisiin, mutta ne nähdään hyvinä sijoituskohteina jos ymmärtää mitä tekee ja on aikaa perehtyä tarkemmin asiaan. Yleinen näkemys oli myös, että pitkällä aikavälillä ne ovat erittäin hyviä sijoituskohteita vaikka riskiäkin löytyy.

Sijoitusrahastoja vastaajat pitivät tavalliselle kansalle tehtyinä tuotteina, joita voi kuitenkin olla vaikea ymmärtää, mutta niihin sijoittaminen on helppoa, koska rahastonhoitaja hoitaa sijoitukset palkkiota vastaan. Palkkioita pidettiin myös kovina verrattuna tuottoihin, mutta toisaalta oltiin myös sitä mieltä, että rahastot ovat järkevä kohde sijoittaa jos ei ole tarpeeksi ymmärrystä sijoittaa suoraan osakkeisiin. Osa vastaajista oli myös sitä mieltä, että pienituloiset eivät voi sijoittaa rahastoihin, koska se olisi turhaa ja osa piti rahastoja vain pankkien myymänä bulkkituotteena. Rahastoista oli siis useita tulkintoja ja vahvojakin toisistaan poikkeavia näkemyksiä. Yleinen mielikuva oli kuitenkin hieman enemmän positiivinen kuin negatiivinen.

Joukkolainat on tuoteryhmä, jota vastaajat eivät tunteneet erityisen hyvin. Usea osallistuja sanoi, ettei tiedä juuri mitään joukkolainoista tai, että pitää niitä tylsänä ja mielikuvia herättämättömänä tuotteena. Tietoa, kokemuksia tai mielikuvia joukkolainoista ei vastaajilla siis juuri ollut. Vastaajista ne, jotka tunsivat tuotteen, pitivät suurimmaksi osaksi joukkolainoista turvallisina, mutta heikosti tuottavina. Joukossa oli tosin myös osallistujia, jotka pitivät joukkolainoista varsin riskisinä ja monimutkaisina kohteina. Yleisesti ottaen voidaan siis sanoa, että tutkimuksen perusteella joukkolainoista on heikko tietämystaso ja hieman negatiivinen mielikuva suurimmalla osalla.

Vakuutusyhtymästä sijoitusmuodoista tutkimukseen osallistuneilla oli suurimmaksi osin negatiivinen näkemys. Niitä pidettiin vaikeasti ymmärrettävinä ja monimutkaisina tuotteina, joiden tuotot ovat pieniä verrattuna kuluihin. Niitä ei myöskään tunnettu vastaajien keskuudessa kovin hyvin mikä johtuu varmasti myös siitä, että niitä pidettiin monimutkaisina tuotteina. Osa vastaajista oli perillä sijoitusvakuutuksista ja otti esille niiden verohyödyt, joten asiantuntemustakin aiheesta joiltakin vastaajilta löytyi.

Säästötilit tunnettiin parhaiten ja niitä pidettiin hyvänä turvallisena ja helppona perusratkaisuna. Tuottoa ei säästötiliä kukaan vastaaja odottanut vaan nimenomaan turvallisuutta ja varojen nopeaa käyttöönottoa tarvittaessa. Tilin nähtiin hyvänä kohteena säästöille jos säästöt ovat pienet ja mahdollisesti lyhytaikaiset. Säästötilien kohdalla vastaukset olivat pitkälti samansuuntaisia eikä mo-

nitulkintaisuuksia juuri ilmennyt. Tilit ovat selkeästi tunnettu tuote ja mielikuvat hyvin samanlaiset kaikilla tutkimukseen osallistuneilla. Tämänhetkinen matala korkotaso oli vastaajilla hyvin tiedossa ja myös inflaation mainittiin syövän tuotot ja jopa tileillä säästöissä olevien rahojen ostovoimaa. Tilejä pidettiin nuorille hyvänä säästökohteena, kun rahaa ei välttämättä ole paljoa käytössä ja sille voi olla akuutisti nopeaakin tarvetta.

14 YHTEENVETO

Opinnäytetyön teoreettisen viitekehyksen oli tarkoitus esitellä yleisimmät sijoittamisen ja säästämisen tuotteet. Yleisimmiksi tuotteiksi katsottiin tilit, pörsiosakkeet, sijoitusrahastot, joukkolainat ja vakuutusmuotoinen sijoittaminen ja säästäminen. Lisäksi käsiteltiin suomalaisten säästämis- ja sijoittamistottumuksia. Teoreettinen viitekehys tarjosi myös tiiviin katsauksen pankkitoimintaan Suomessa.

Empiirisen tutkimuksen tavoitteena oli selvittää millaisia tulkintoja suomalaisilla on sijoittamisen ja säästämisen tuotteista sekä sijoittamisesta ja säästämisestä yleensä. Sosiaalisessa mediassa suoritettu kyselylomaketutkimus keräsi erilaisia näkemyksiä. Suhteellisen pieni osallistujamäärä, 44 henkilöä, onnistui tarjoamaan useanlaisia näkemyksiä sijoittamisesta ja säästämisestä, joten tutkimuksen tuloksiin voi olla tyytyväinen. Vastausten joukossa oli erittäin asiantuntevia vastauksia ja useimmissa kysymyksissä löytyi selkeä enemmistö kannattamaan jotakin vaihtoehtoa kuten esimerkiksi tilien kohdalla niiden turvallisuutta. Tutkimuksessa oli tarkoitus löytää erilaisia tulkintoja ja niiden lisäksi saatiin tietoa siitä, että kuinka hyvin suomalaiset tuntevat eri tuotteita.

Tutkimus olisi voinut olla laajempikin, jotta tulokset olisivat varmempia. 44 osallistujalla ei välttämättä voida puhua suomalaisista joukkona, mutta viitteitä se antaa. Opiskelijoiden määrä oli verrattain suuri, noin 48 % vastaajista, joka ei ole tuloksien hajanaisuuden ja luotettavuuden kannalta hyväksi sillä se saattaa vääristää tuloksia varsinkin puhuttaessa kaikista suomalaisista. Lisäksi tutkimukseen osallistuneiden keski-ikä, 25 vuotta, on liian matala kertoakseen koko väestöryhmän tulkintoja. Erityisen positiivista tutkimuksessa oli vastauksien laaja kirjo, mikä kertoo monitulkintaisuudesta sijoittamisen ja säästämisen tuotteissa.

Jatkotutkimusaiheena tälle opinnäytetyölle voisi olla esimerkiksi tutkimus, jossa selvitetään mistä erilaiset tulkinnat johtuvat. Kuinka paljon tulkintoihin vaikuttavat seikat kuten koulutus pohja, ammatti ja omat kokemukset?

LÄHTEET

Kirjallisuus:

- Anderson, Nicholas 2000. Nicholas Andersonin rahakirja. Helsinki: Oy Edita Ab
- Anderson, Nicholas & Tuhkanen, Jorma 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet. Helsinki: Edita Prima.
- Davie, Shanta 2000, The Significance of Ambiguity in Accounting and Everyday Life: The Self-perpetuation of Accounting, Critical Perspectives on Accounting, vol. 11 no. 3.
- Hirsjärvi, Sirkka 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hultkrantz, Johan & Masalin, Björn 2007. Elämäsi rahat, joka kodin talousopas. Helsinki: Nemo.
- Hyöty, Jussi 2006. Osakekeissien pauloissa: intohimona analyysi. Helsinki: Talentum
- Hämäläinen, Karo 2005. Sijoittajan käsikirja. Helsinki: Gummerus kirjapaino
- Kallunki, Juha-Pekka, Martikainen, Minna & Niemelä, Jaakko 2011. Ammattimainen sijoittaminen. Vantaa: Talentum.
- Knüpfer, Samuli & Puttonen, Vesa 2007. Moderni Rahoitus. Juva: WSOYpro
- Kontkanen, Erkki 2009. Pankkitoiminnan käsikirja. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy
- Möttölä, Matias 2008. Rahaa rahastoilla. Matias Möttölä ja Helsingin Sanomat. Karisto.
- Puttonen, Vesa & Repo, Eljas 2011. Miten sijoitan rahastoihin? Helsinki: WSOYpro Oy.
- Vakkuri, Jarmo 2009. Paras mahdollinen julkishallinto? Tehokkuuden monet tulkinnat. Helsinki: Gaudeamus.

Internet:

- Finanssialan keskusliitto, Kotitalouksien sijoitusrahastosäästäminen. [online] [viitattu 21.5.2013] http://www.fkl.fi/materiaalipankki/tutkimukset/Dokumentit/Kotitalouksien_sijoitusrahastosaastaminen.pdf
- Finanssialan keskusliitto, pankit merkittäviä kansantaloudelle. [online] [viitattu 14.5.2013] http://www.fkl.fi/tietoa_meista/toimiala/pankit/Sivut/default.aspx
- Finanssialan keskusliitto, kotitalouksien sijoitusrahastosäästäminen. [online] [viitattu 14.5.2013] http://www.fkl.fi/materiaalipankki/tutkimukset/Dokumentit/Kotitalouksien_sijoitusrahastosaastaminen.pdf
- Finanssivalvonta, asuntosäästöpalkkiotili. [online] [viitattu 15.5.2013] <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Talletukset/ASP-tili/Pages/Default.aspx>
- Finanssialan keskusliitto, Pankit Suomessa. [online] [viitattu 14.5.2013] http://www.fkl.fi/materiaalipankki/esitysaineistot/ppt/Pankit_Suomessa.ppt

Finanssivalvonta, rahastoyhtiöiden markkinaosuudet. [online] [viitattu 15.5.2013]
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tilastot/Arvopaperimarkkinat/Rahastoyhtioiden_markkinaosuudet/Documents/Rahastoyhtioiden_markkinaosuudet_2013.pdf

Kauppalehti, talletuskorot. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/korot/index.jsp?selected=talletuskorot#talletus>

Morningstar, Nordea Vakaa Tuotto A Kasvu. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.morningstar.fi/fi/funds/snapshot/snapshot.aspx?id=F0GBR069WZ>

Morningstar, Nordea European New Frontiers Kasvu. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.morningstar.fi/fi/funds/snapshot/snapshot.aspx?id=F0GBR06SXC>

Morningstar, Nordea Korkotuotto A Kasvu . [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.morningstar.fi/fi/funds/snapshot/snapshot.aspx?id=F000002R26>

Nordea, Rahastot Nyt, European New Frontiers. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.nordea.fi/PageTemplates/ContentWide.aspx?pid=702904&rw=1&url=/fundsnow/InfoHol-dings.aspx?isin=FI0008810494&segment=CustomerFIIF&Domains=NordeaFundsNow,NordeaFinland&lang=fi-FI&buyBtn=on&mode=on&shelves=FIIF&search=on&distribution=0>

Nordea, Rahastot Nyt, Korkotuotto A. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.nordea.fi/PageTemplates/ContentWide.aspx?pid=702904&rw=1&url=/fundsnow/InfoHol-dings.aspx?isin=FI0008814512&segment=CustomerFIIF&Domains=NordeaFundsNow,NordeaFinland&lang=fi-FI&buyBtn=on&mode=on&shelves=FIIF&search=on&distribution=0>

Nordea, Rahastot Nyt, Vakaa Tuotto A. [online] [viitattu 15.5.2013]
<http://www.nordea.fi/PageTemplates/ContentWide.aspx?pid=702904&rw=1&url=/fundsnow/InfoHol-dings.aspx?isin=FI0008810254&segment=CustomerFIIF&Domains=NordeaFundsNow,NordeaFinland&lang=fi-FI&buyBtn=on&mode=on&shelves=FIIF&search=on&distribution=0>

Nordea, sijoittamisen aloittaminen. [online] [viitattu 10.5.2013].
http://www.nordea.fi/Henkil%C3%B6asiakkaat/S%C3%A4%C3%A4st%C3%B6t/Sijoittaminen/Sijoittamisen+aloittaminen/901052.html?WT.svl=mega-menu_saatot_advice_sijoittamisen-aloittaminen

Nordea, suomalaiset säästävät ilman suunnitelmaa. [online] [viitattu 9.5.2013].
<http://newsroom.nordea.com/fi/2011/09/13/suomalaiset-saastavat-ilman-suunnitelmaa/>

Nordea, säännöllinen säästäminen. [online] [viitattu 10.5.2013].
http://www.nordea.fi/Henkil%C3%B6asiakkaat/S%C3%A4%C3%A4st%C3%B6t/Sijoittaminen/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6llinen+s%C3%A4%C3%A4st%C3%A4minen/40647.html?WT.svl=mega-menu_saatot_advice_saannollinen-saastaminen

Osuuspankki, aloita säästäminen nyt. [online] [viitattu 10.5.2013].
<https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saatot-ja-sijoitukset/aloita-saastaminen-nyt?cid=151614401&srcpl=4>

Pörssisäätiö, Tutkimus & Tilastot, eri sijoitusmuotojen tuotto Suomessa. [online] [viitattu 15.5.2013]
http://www.porssisaatio.fi/tutkimus-tilastot/?stat_id=2630

Sampo Pankki, sijoittajatutkimus. [online] [viitattu 16.4.2013].

<http://www.sampopankki.fi/fi-fi/TietoaSampoPankista/media/Julkaisut/Documents/Sijoittajatutkimus%202010.pdf>

Talletussuoja. [online] [viitattu 15.4.2013].

<http://talletussuoja.fi/Sivut/default.aspx>

Tilastokeskus, inflaatio hidastui huhtikuussa 1,5 prosenttiin. [online] [viitattu 15.5.2013]

http://tilastokeskus.fi/til/khi/2013/04/khi_2013_04_2013-05-14_tie_001_fi.html

Valtiovarainministeriö, valtion luottoluokitus. [online] [viitattu 9.5.2013].

http://www.vm.fi/vm/fi/09_valtiontalous/08_valtionvelka/03_valtion_luottoluokitus/index.jsp

Avoimet kysymykset

14. Kuvailkaa omin sanoin millaisena sijoituskohteena pidätte pörssiosakkeita ja mitä mieltä niistä olette?

Vastausten kappalemäärä:
24

Vastaukset:

- -
- Aika elitistinen kuva niistä
- Pörssiosakkeet ovat epävarma sijoituskohte, joilla menestyminen vaatisi pitkällä tähtäimellä joko poikkeuksellista tietotaitoa tai poikkeuksellista onnea.
- Epävakaa, tuottoisa jos löytyy asiantuntemusta ja ymmärtää markkinoista jotain ja seuraa niitä tiiviisti.
- en osaa sanoa
- Tärkeitä tuotteita rahoitusmarkkinoilla, mutta sisältävät suuren riskin.
- Järkevin tapa säästää, koska pienet kustannukset verrattuna sijoitusrahastoihin. Paras tuotto pitkällä aikavälillä.
- Melko epävarmaa nykyaikana. Heilahtelee melko nopeasti.
- Vaatii tutustumista ja tietämystä sijoittajalta. Hyvällä hajautuksella ja pitkällä aikavälillä (5 vuotta - >) hyvin todennäköisesti tuottoisin vaihtoehto. Paras vaihtoehto, mikäli itsellään kiinnostusta riittää ja on valmis sietämään riskiä, jota suhdannevaihtelut tuovat mukanaan.
- Riskialttiita, mutta toisaalta mahdollisuudet hyvin tuottoihin; sopivasti hajautettuna turvallisempi mutta samalla huipputuottojen mahdollisuus pienenee
- Riskialttiita ja ailahtelevia, mutta toisaalta jos on varaa ottaa riskejä ja sijoittaa pitkällä aikavälillä, niin hyvä juttu.
- Ehkä vanhemman sukupolven juttu?
- Pörssiosakkeet olisivat hyviä, riippuen tietysti kohteesta. Ne pitää omistaa pidemmän aikaa, niin ei pienillä heitoilla ole niin suurta merkitystä. Pidän.
- Arvot voi muuttua äkkiä ihan ok!
- Täytyy olla edes jonkin verran perehtynyt alaan, jotta uskaltaa lähteä mukaan.
- Pitäisi olla kiinnostusta asiaan, että pysyisi koko ajan ajan hermoilla
- Luulisin, että ihan hyvä sijoituskohte, jokseenkin suuri riski. Itseäni ne eivät kiinnosta.
- Näihin on tyytyminen, kun optio-ohjelmiin en ole (vielä) päässyt mukaan. Korkeahkot kaupankäyntikustannukset estävät ns. mielenkiinnosta sijoittamisen pienillä panoksilla.
- Sellanen kutina, että niihin pitäis sijoittaa huomattavasti massia, että siinä touhussa olis jotain järkeä. Pukumiesten hommia.
- Pörssiosakkeita pidän lähtökohtaisesti parhaana sijoitusmuotona. Pidän osakkeenomistusta konkreettisempänä kuin vaikka sijoitusrahasto-osuuden omistamista.

15. Kuvailkaa omin sanoin millaisena sijoituskohteena pidätte sijoitusrahastoja ja mitä mieltä niistä olette?

Vastausten kappalemäärä:
23

Vastaukset:

- -
- Tavalliselle kansalle tehty tuote
- Sijoitusrahastot ovat järkevä sijoituskohte tavalliselle kuluttajalle (minulle), jonka aika ja kiinnostus eivät riitä kannattavaan osakesijoittamiseen.
- Hyvä säästökohde, jos luottaa sijoitusyhtiön asiantuntemukseen ja haluaa olla maltillinen riskeissä ja tuotoissa. Toki rahastoistakin voi valita mieleisensä riskihalunsa mukaan.
- jotkut sijoitusrahastot ovat helppo ja turvallinen ratkaisu (voittotavoitteesta riippuen)
- Sijoitusrahastot ovat mukava vaihtoehto etenkin aloittelevalle sijoittajalle.
- Kustannukset yleensä liian korkeat suhteessa tuottoon.
- Melko luotettavaa ja todennäköisesti saa jopa voittoa.
- Rahastot ovat hyvä vaihtoehto, jos haluaa saada maltillista tuottoa rahoilleen ja haluaa jättää sijoittamisen rahoituslaitosten kontolle. Matala riski, mutta hoitopalkkiot syövät voittoa. Indeksirahasto/ETF hyviä vaihtoehtoja matalien hoitopalkkioiden vuoksi.
- Hajautettujen pörssiosakkeiden hyvät ja huonot puolet
- Riskit ovat suuret, mutta niin myös tuotto-odotukset. Mielestäni ihan ok tuotteita.
- Ei tienaa tarpeeksi, että näkisi vaivan.
- Epämääräisiä, vaikeita hahmottaa. Pankkivirkailija myy mitä käsketään. En luota.
- Turvallisempänä kuin osakkeet arvot ei tipu niin jyrkästi kuin osakkeissa, mutta vastaavasti ei taas nousekaan.
- Sijoitusrahastot eivät tuota niin hyvin kuin pörssiosakkeet (jos pörssiosakkeiden kanssa osaa toimia) mutta ne ovat hyvä vaihtoehto sellaiselle, joka ei jaksaa perehtyä pörssiosakkeiden maailmaan.
- Rahasto ehkä vaihtoehtona kiinteistö sijoitusten jälkeen
- Sijoitusrahastot kuulostaa hieman riskiltä. En ole liiemmin tutustunut.
- Helppohoitoinen, aika varmatuottoinen, tylsä.
- Pahojen pankkien myymä tuote. Aika kriittisesti katsoisin paljonko vetävät välistä ja mihin osakkeisiin luottavat.
- helppo sijoitusmuoto ei tarvitse itse niin tarkasti seurata
- Ujon miehen osakkeita.
- Turvallisempi kuin pörssiosakkeet, asiantuntevuus suuressa roolissa. Sijoitusyhtiöt kuten Alexandria yrittävät kovasti värvätä itselleen asiakkaita. Ok, suuri riski ja isommat tuotot.
- Sijoitusrahastojen riskit ovat pienemmät kuin pörssiosakkeissa mutta sijoitusrahastojen tuototkin ovat pienempiä. Parempi ratkaisu sijoittajalle, joka suurten tuottojen sijaan arvostaa turvallisuutta.

16. Kuvailkaa omin sanoin millaisena sijoituskohteena pidätte joukkolainoja ja mitä mieltä niistä olette?

Vastausten kappalemäärä:
21

Vastaukset:

- -
- Ei hirveitä intohimoja herätä
- En tunne joukkolainoja sijoituskohteena.
- Eos, en ole tutustunut.
- en osaa sanoa
- Joukkolainat ovat turvallinen sijoituskohte.
- Liian monimutkaisia. Haluan ymmärtää mihin rahani laitan.
- Lainan antaminen on aina tuottoisaa, mutta melko riskialtista. Kannattaa varmistaa tarkasti mille lainat myöntää.
- Joukkolainat ovat turvallisia ja yleensä saa ainakin sijoittamansa summan takaisin. Keskinertainen sijoitusinstrumentti.
- Ei tietoa.
- En tiedä mikä tämä on.
- Joukkolainaa pidän hyvänä
- Ei ole minkäänlaista kokemusta.
- Joukkolaina on turvallinen vaihtoehto, josta saa pitkällä aikavälillä jonkin verran tuottoakin.
- En ole yhtään perehtynyt asiaan
- En oikein tiedä joukkolainoista mitään, eikä mitään mielikuvakaan ole.
- En lähtisi tällä korkotasolla ainakaan kiinteäkorkoisiin joukkolainoihin sijoittamaan. Kun pääomaa on enemmän, joukkolainat ovat kätevä tapa saada rahaa pois tililtä makaamasta.
- Ei minulle niin tuttu. Vähän tylsä kuva itsellä joukkolainoista.
- joukkolainoista ei niin paljon tietoa en ole täysin perehtynyt
- En ymmärrä.
- Pitäisi ymmärtää tarkistaa luottoluokitukset ja riski lainan takaisinmaksusta on suuri..

17. Kuvailkaa omin sanoin millaisena sijoituskohteena pidätte säästötiliä ja mitä mieltä niistä olette?

Vastausten kappalemäärä:
24

Vastaukset:

- -
- No turvallisia ja perusmeininkiä
- Säästötilit ovat varman päälle pelaamista -- hyvä sijoituskohte köyhälle, jolla ei ole varaa hävitä.
- Tuottaa noin suunnilleen yleisen inflaation verran, että rahojen ostovoima pysyy suhteellisen samana ajan mittaan toisin kuin käyttötilillä rahojen pitäminen joka ei tuota yhtään mitään, mutta inflaatio syö ostovoiman.
- turvallinen, mutta huono korko
- Säästötilit sopivat sijoittajalle, joka ei ole valmis ottamaan riskiä juuri lainkaan eikä näin myöskään odota kovin suurta tuottoa sijoitukselleen.
- Inflaatio syö säästöt, liian huono tuotto.
- Todella varma, koska valtiot ei päästä pankkeja kaatumaan. Korot melko matalat, joten voittoa ei paljon tule.
- Nykyään todella alhaiset korot, joten inflaation päihittäminen epätodennäköistä varmaankin kaikissa rahoituslaitoksissa. Hyvä vaihtoehto, jos ei halua ottaa riskiä ja haluaa sijoittaa lyhyen aikaa.
- Turvallinen vaihtoehto (rahat eivät katoa mihinkään), mutta huonot tuotot; jos korko on pienempi kuin inflaatio, rahaomaisuuden arvo voi jopa laskea (minulla on silti sellainen, koska se on helppo vaihtoehto)
- Säästötilit ovat turvallisia, mutta suurta tuottojakaan niiltä ei voi odottaa. Sopii lyhyen aikavälin säästämiseen, kun riittää, että siirtää rahaa hieman syrjään. Käteviä, mutta varsinaisessa säästämis- ja tuottomielessä ei niinkään hyödyllisiä.
- Ei ole kannattavaa, kun inflaatio on suurempi kuin korko.
- Säästötikit ovat turvallisia, rahat aina saatavilla, mutta tuotto onneton.
- Ihan ok.
- Säästötilien korot ovat tällä hetkellä liian matalalla, joten tuottoa on turha odottaa. Paremman taloustilanteen aikana säästötilit ovat kannattavampia.
- Tuotto mielestäni suhteellisen pieni
- Säästötilien korko ei yleensä päästä huimaa. Turvallinen sijoituskohte sanoisin.
- Heikko tuotto, helppo, saa rahat aika nopeasti ulos, jos tarvetta tulee.
- Verrattain lyhytaikaiseen ja keski suurten summien säästämiseen varmasti ihan toimiva ratkaisu. Itse en säästäisi yli 50 000€ millekään tilille.
- Säästötiliä pidän enemmän väliaikaisena ratkasuna, jonka aikana etitään parempaa sijoituskohtedetta.

18. Kuvailkaa omin sanoin millaisena sijoituskohteena pidätte säästö- ja sijoitusvakuutuksia ja mitä mieltä niistä olette?

Vastausten kappalemäärä:
22

Vastaukset:

- -
- Ajavat asiansa.
- En tunne säästö- tai sijoitusvakuutuksia.
- Ei sen tuottoisampaa kuin sijoitusrahastot, mutta jos katumus iskee huonosta sijoituksesta niin myydessä vakuutuksen saa melko kehon prosenttiosuuden takaisin rahoistaan. Yleensä vakuutuksia myyvistä yhtiöstä riippuen hoitokustannukset on melko isot, ja ne syö tuottoa aika paljon. En suosittelisi.
- turvallinen ja fiksu vaihtoehto
- Hyviä tuotteita, en ole tarpeeksi tutustunut niihin.
- Liian monimutkaisia omaan makuuni. En ole perehtynyt niihin tarpeeksi.
- En ole hirveästi perehtynyt näihin, mutta kai näistä varmaan melko varmasti saa voittoa.
- Pitkäaikaiseen säästämiseen. "Unelmista totta" lähtökohdista säästetään unelmia varten turvallisesti ja vaivattomasti. Matala tuotto.
- En tiedä mitä ne ovat
- En tiedä.
- En tiedä näistä, mutta tuskin kannattaa.
- Mieluummin pelkkä säästötili.
- Säästö ja sijoitusvakuutukset ovat monesti hieman hankalasti ymmärrettävissä oleva sijoitustuote.
- Ei mitään tietoa
- En osaa näistäkään oikeen sanoa.
- Hyvä henkivakuutuksen ja rahasto/osakesäästämisen yhdistelmä. Mielenkiintoinen, tulevaisuudessa kasvava tuote.
- Kuulostaa ajatuksena ihan kivalta, mutta en luota enää suurten yhtiöiden tarjoamiin sijoitus/säästökohteisiin. Tavallista tallajaa on niin helppo kusta silmään.
- Ihan fiksuja varmasti, mutta en oikeen ite oo perehtynyt. Verotuksen kannalta iisimpiä.
- humppuukkia
- En ymmärrä.
- Hyvä tapa kiertää esimerkiksi perintö- tai lahjavero.. Joustava.

19. Entä mitä sijoituskohteita pidätte teille sopivina, miksi?

Vastausten kappalemäärä:
25

Vastaukset:

- -
- säästötili, rahastot. Ovat tuttuja tuotteita
- Nykyisessä rahatilanteessäni (käytännössä rahaton) säästötilille säästäminen on järkevää, sillä pienekin riskin ottaminen vaatii pääomaa. Pidemmällä tähtäimellä uskon säästävänä myös sijoitusrahastoihin, jos se vain asuntosäästämisen ohessa on tulotason puolesta mahdollista.
- Itselläni on kuukausittainen sijoitusrahastosäästö noin 20% nettotuloista. Saanee jonkun tuoton sijoituksille, eikä sitten tule tuhlettua koko liksaa turhuuteen. Saa kuitenkin nostettua rahaa sieltä kuluitta jos todella tarve vaatii. Suosittelisin varsinkin niille, joilla on suuria summia käyttötilillä inflaation syötävänä ilman käyttökohdetta.
- tällä hetkellä rahastot koska niihin pääsee pienellä summalla mukaan
- Sijoitusrahastot. Rahastoja on tarjolla lukuisia eri vaihtoehtoja, joista voin valita omalle riskinkantokyvylle sopivimman vaihtoehdon. Rahastoissa on myös mahdollisuus päästä melko hyvään tuottoon pitkällä aikavälillä.
- Pörssiosakkeita. Paras tuotto eikä tarvitse maksaa meklareille turhasta.
- Osakkeet ja sijoitustili, koska luotan omaan tuuriini pörssissä ja haluan tukea hyviä suomalaisia yrityksiä. Sijoitustili sen takia, että siellä ainakin raha pysyy (ellei itse sitä käytä), ihan varmuuden vuoksi, ettei joudu sijoituksien epäonnistuttua rahattomaksi.
- Opiskelijana pienillä tuloilla pidän asuntosäästämistä, sijoitusrahastoja sekä osakkeisiin sijoittamista Nordnetin kautta järkevimpänä vaihtoehtona.
- Säästötilit, määräaikaissäästötilit, hajautetut osakkeet; sijoittajana en halua ottaa suuria riskejä eikä minulla ole matalan tulotasoni takia siihen juuri varaakaan (suurinta osaa sijoituksistani olisi hankala muuttaa rahaksi jos huonot ajat iskisivät), mutta voin mielelläni laittaa tietyn osan rahoistani hieman suuremman riskin = mahdollisesti suuremman tuoton sijoitusmuotoon
- Tällä hetkellä minulla on sijoitusrahastoja, sillä ne ovat itselleni helppoja vaihtoehtoja ja joku muu hoitaa käytännön puolen.
- Luotan kultaan. Sen arvo säilyy, vaikka rahajärjestelmä kaatusikin.
- Tällä hetkellä ylim rahat määräaikaistileillä ja säästötileillä. odotamme parempia aikoja :)
- Rahastot on vain kokemuksia 8vuotta sijoittaneena ja plussalla olen.
- Tällä hetkellä ASP-tili on paras vaihtoehto. Tuottoa ei tule kuin 1% vuodessa, mutta edut sitten joskus asuntoa ostaessa korvaavat tuotottomuuden. Jos rahaa olisi enempi, osakkeet ja miksi eivät rahastotkin olisi mielenkiintoisia.
- Ehkä säästötilejä, kun sijoitettavaa ei ole paljon